1893 — 1973
80 років
Службі Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City N.J. 07303 (201) 434-0237 434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArclv 7-5827

РІК LXXX. Ч. 7. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 12-го СІЧНЯ 1973 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JANUARY 12, 1973 No. 7. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Четвер, 11 січня 1973

ПРИПИНИВСЯ ДРУК НОРВЕЗЬКОЇ ГАЗЕТИ, тижневика, що виходив норвезькою мовою у стейті Айова впродовж 98 років. Був час, коли наклад тієї газети сягав 45 000 примірників, а останнім часом вже заледве 5 000 примірників, бо давніші норвезькі імігранти засимілювались на користь англосаксів. З Норвегії тепер не прибувають нові поселенці до ЗСА, до того ж і кошти паперу, друку та пошти занадто високі, щоб видавати газету таким мізерним накладом.

ГУБЕРНАТОР НЮЙОРКСЬКОГО СТЕЙТУ Нелсон Рокефеллер повідомив з Олбані, що місцеві уряди в стейті одержать із стейтової скарбниці в 1973 році на 93 мільйони долярів більше, чим плянувалося, в програмі розподілу стейтових прибутків з податків. Розподіл цієї додаткової суми розпочнеться з березня, коли розпочнеться новий фінансовий рік. Місто Ню Йорк дістане 60 відсотків з тієї суми, майже 56 мільйонів долярів.

МОЛОДЬ З 18 РОКІВ ЖИТТЯ у стейті Ню Джерзі може з початком цього року одружуватись, не питаючи згоди батьків, пити горілку в барах, складати торговельні та інші договори, усиновлювати дітей-сиріт і т. д. 18-річних тепер можуть приймати в цім стейті на поліційну службу з користуванням вогнепальною зброєю, вони можуть голосувати у виборах, викликати когось на суд, засідати на лаві присяжних, виносити вироки підсудним і т. д.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН КУРТ ВАЛЬДГАЙМ ЗАЯВИВ, що він готов перейняти на себе ролю посередника в ізраїльсько - арабському конфлікті, якщо знатиме, що американський Уряд вирікся дальшого посередництва щодо урухомлення плавби на Суезькому каналі, як першої стадії до замирення між Ізраїлем і арабами. Єгипетський президент Анвар Садат заявив, що він „розчарувався" щодо здатности і доброї волі Америки, як мирового посередника.

НАСТУПНИК ГІТЛЕРА МАРТІН БОРМАН ЗГИНУВ у травні 1945 року у руїнах канцлерського палацу в Берліні — твердить німецький лікар д-р Ганс Юрґен. Він впевняє, що майже напевно зідентифіковано знайдений в минулому році кістяк Мартіна Бормана: другий кістяк зідентифіковано, як колишнього лікаря Гітлера і Бормана, д-ра Людвіґа Штумпфеґґера. Якщо на цій підставі суд у Західній Німеччині проголосить, що Мартін Борман помер, то припиняться всі, іноколи цілком фантастичні версії на тему перебування Бормана в Південній Америці.

АЛЕКСАНДЕР СОЛЖЕНИЦИН безуспішно старається від 14-ох місяців дістати леґальний розвід з своєю дружиною Наталею з дому Решетовською, дармащо він живе від трьох років з Наталею Свєтловою, з якою має двоє синів. Нижчий суд дав Солженіцинові розвід, але його дружина зробила відклик і Найвищий Суд прихилився до її становища. Можливо, що совєтський суд робить, за наказом від партії, зумисне пакості Солженіцинові, лавреатові нагороди Нобеля, твори якого заборонені в СССР.

АТЕНИ СТАЛИ „рідним портом" для частини американських кораблів із Шостої фльоти, внаслідку чого коло 6.500 американських моряків і їх родин зможуть замешкати у тій столиці Греції та в її найближчій околиці.

ІЗРАЇЛЬ ПРОГОЛОСИВ свій найближчий державний бюджет як найвищий в своїй історії, на кругло 4,700.000.-000 дол. Вперше від 1967 року передбачено більші витрати на суспільно - культурні, як на оборонні цілі.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

На встановлення трьох катедр потрібно	$1,800,000.00
Останньо вплинуло	$ 10,278.63
Досі зібрано разом	$1,753,228.04
НА СПЛАЧЕННЯ ТРЕТЬОЇ КАТЕДРИ ТРЕБА ЩЕ	$ 46,771.96

Більші пожертви зложили:
839.00 дол. — прибуток з концерту мистецького ансамблю „Євшан" в Вілмінґтоні.
692.00 дол.: Ніна і д-р Ярослав Коропей (Потукет, Ровд Айленд);
по 500.00 дол.: д-р Семен Дорощак (Боффало), Пласт — Гурток „Незабудьки" (Нюарк);
400.00 дол.: Михайло Хомут (Ню Бронсвік);
325.06 дол.: прихід із коляди в Лорейні;
по 300.00 дол.: Віктор Купіняк (Лорейн, Огайо), Андрій Чепига (Бостон, Масс.), Українське Студентське Т-во (Боффало);
275.00 дол.: Сергій Шапків (Лорейн);
по 200.00 дол.: Омелян Лесюк (Лорейн), Анастазія і Богдан Пікас (Боффало), д-р Богдана Салабан (Боффало), Осип Цікало (Натлі, Н. Дж.), Український Народний Дім (Гартфорд);
111.00 дол.: 57-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ютиці — дохід з чайного вечора;
по 100.00 дол. зложили з Боффало, Н. Й.: Христина Дзюба, Корнель Дзюба, Олекса Матух, Михайло Пікас, Петро Пуцак, Іван Слободян, Відділ Конґресового Комітету, 49-ий Відділ Союзу Українок Америки; зі стейту Коннектикат (Гартфорд): Галина і Євген Васильчук, Аніза Вересюк — в пам'ять сл. п. Тадея Солука, Степан Когут, Ярослав Гура (Бріджпорт); з Лорейну, Огайо: Осип Дрогомирецький, Марія Купчинська в пам'ять мужа, Микола Черкас, Володимир Сілецький; з Бостону: Дмитро Баран, Данило Бортняк, Стефан Кос, Григорій Шерстюк; Ольга і Петро Смородські (Пассейк, Н. Дж.), Анна і Любомир Коцюба (Честер, Пен.), Олександер Черкасевич (Ню Йорк), Марія і Богдан Береза (Ню Йорк).

Пожертви на Центр Українських Студій в Гарварді можна відтягати від оподаткування.

Чеки виставляти на Ukrainian Studies Fund та пересилати на адресу: Harvard University, Room 208, 1737 Cambridge Street, Cambridge, Mass. 02138.

Американсько-кубинські переговори натрапляють на труднощі

Вашингтон. — Не зважаючи на початкове бажання урядів ЗСА та Куби підповати договір в справі повітряного піратства, переговори не посунулися вперед з уваги на домагання кубинського уряду включити в текст заходи проти всіх тих осіб, які покидають стосовну країну „нелеґально". З американського боку немає заперечень, але американці вимагають, щоб було уточнення, що відповідні заходи мають бути застосовані тільки супроти тих, які покидають країну, захопивши силою літак чи корабель. Американські чинники досі не уточнили, яке буде становище уряду до кубинської вимоги, але як інформують, у Вашингтоні не оцінюють надто оптимістично виглядів на підписання договору з Кубою у найближчому майбутньому.

Американському летунові грозить воєнний суд

Омага. — Речник Стратегічного Повітряного Командування поінформував, що капітан Майкел Гек, пілот важкого бомбардувальника B-52, може стати перед воєнним судом за відмову взяти участь у бомбардуванні Ганою. Капітан Гек відбуває вже вчетверте військову службу на терені Південно-східньої Азії, стаціонуючи у Гайленді. В його справі почалося слідство і від висліду цього слідства залежатиме, чи він стане перед військовим судом. Одночасно сенатор Чарльз Метюс подав до публічного відома лист іншого капітана американських повітряних сил у В'єтнамі, пілота B-52, який обвинувачує Стратегічне Повітряне Командування у помилковому плянуванні повітряних рейдів у Північному В'єтнамі, у висліді чого американці втратили ряд важких бомбардувальників. Згаданий капітан - пілот, прізвища якого сенатор Метюс не відкрив, пише про „абсолютну глупість" командування, коли йдеться про плянування акцій. Сенатор Саймінґтон знову ж подав до відома, що ряд пілотів, яких північні в'єтнамці захопили у полон в часі недавнього важкого бомбардування Північного В'єтнаму, належать до групи докладно поінформованих старшин про американські нуклеарні оборонні споруди і військові пляни.

Столицю Нікараґви відбудують за 6 миль від руїн міста

Манаґва, Нікараґва. — Зруйновану коротким і дуже сильним землетрусом минулого місяця столицю середньоамериканської держави Нікараґви, місто Манаґву, відбудують з таким розрахунком, що її центр, „долина міста", буде на віддалі шести миль від сучасних руїн. Про це повідомив генерал Анастасіо Сомоза, президент тієї країни, на пресовій конференції. Він сповістив також, що у висліді землетрусу бездомними залишилися півмільйона осіб та що вони потребують всього, від одягу до харчів. Землетрус знищив також 90 відсотків усіх державних чи урядових будинків і військових будов. Окремий посланець президента ЗСА Р. Ніксона до Нікараґви повідомив, що треба буде щонайменше три роки, заки закінчиться віднова й перебудова Манаґви. ЗСА вже висилають велику допомогу для Нікараґви, разом у сумі понад 10 мільйонів долярів. Деякі інші країни подають також свою допомогу.

Почалася судова розправа в справі Вотерґейт афери

Вашингтон. — Голосна афера з підслуховуванням у бюрах Крайового комітету Демократичної партії, а також шпигування активности демократичних кандидатів в останніх президентських виборах, находиться якраз тепер у федеральному окружному суді у Вашингтоні. Судова розправа несподівано набрала особливого звороту у зв'язку з визнанням за собою вини з боку головного обвинуваченого Говарда Ганта мол., який колись був консультантом у Білому Домі. Якщо суддя прийме це признання Ганта, то тоді над ним не буде суду, а тільки суддя винесе вирок. Гантові грозить ув'язнення на час між 12-30 років. Гант визнав себе винним в обвинуваченні щодо конспірації, влому та підслуховуванні в головній квартирі Демократичної партії в апартментовому комплексі Вотерґейт. Шість інших обвинувачених, які разом з Гантом находяться тепер перед судом, заперечили свою вину.

Видано збірку матеріялів про книгознавчу і бібліографічну діяльність Л. Биковського

Денвер. — Під фірмою Українського Бібліологічного Інституту появилася тут п.н. „У службі українській книжці" збірка біо-бібліографічних матеріялів відомого українського книгознавця і бібліографа доцента Українського Технічно-Господарського Інституті і члена-кореспондента УВАН Лева Биковського. У збірнику, надрукованім на шапірографі, поданий життєпис Л. Биковського та бібліографія його праць і в бібліографічній розповіді зібрані матеріяли про його книгознавчу і бібліографічну діяльність та відгуки на неї за роками, починаючи від 1917 року, коли він працював у Трапезунді в Туреччині, потім у Тбілісі в Грузії і згодом у Києві, Кам'янці Подільському і знову в Києві у Всенародній Бібліотеці України і, після виїзду з України, у Варшаві з 1921 року та в Подєбрадах і в Празі в ЧСР та з 1948 року у ЗСА. Збірник Лева Биковського ілюстрований багатьма фотографіями з його життя, репродукціями титульних сторінок його видань тощо. Попереджена книжка передмовою проф. Любомира Винаря і наприкінці подано резюме англійською мовою та іменний і географічний показники. Лев Биковський, народжений 1895 року на Звенигородщині, закінчив 1912 року комерційну школу у Звенигороді і в 1912-1915 роках студіював на Металюрґічному Відділі Політехнічного Інституту і згодом в Лісовому Інституті в Петербурзі. Крім багатьох праць з ділянки книгознавства і бібліографії Л. Биковський є також автором ряду книжок із спогадами в тому числі „На Кавказько-турецькому фронті" (1968), „Від Привороття до Трапезунду" (1969), „Книгарні-Бібліотеки-Академія" (1971) й інших. Збірник „У службі українській книжці" можна набувати в автора: Leo Bykovsky, 2245 Julian Street, Denver, Colo. 80211, U.S.A.

Комуністи відмовляються визнати суверенність Південного В'єтнаму

Париж. — У середу 10-го січня ц. р. Генрі Кіссінджер і Ле Дук То знову переговорювали впродовж чотирьох годин, але знову не було ніякого знаку, що вони дійшли до якогось порозуміння. За твердженням газет головною і найбільшою перешкодою до порозуміння є рішуча відмова комуністів прийняти будь-яку формулу, яка безпосередньо чи посередньо визнала б суверенність Південного В'єтнаму. Комуністи наполягають, що існуюча від 1954 року, від тодішньої Женевської конференції, так звана демаркаційна лінія є тільки провізоричною лінією сутовійськового характеру та не заперечує, що В'єтнам є одностайною країною, тільки тимчасово поділеною. Тому вони відмовляються визнати ту демаркаційну лінію як політичний кордон і відмовляються ґарантувати незалежність та недоторкальність Південного В'єтнаму. Не тільки для президента Південного В'єтнаму Нґуєна Вана Тіє, але й для Америки це засаднича справа, бо відмова Північного В'єтнаму шанувати державну недоторкальність Південного В'єтнаму дає їм згори неначе леґальну підставу для дальшої воєнної аґресії. В середу цілий день нараджувались так звані техніки — американські й комуністичні — щодо технічних подробиць перемир'я, але теж не відомо, чи і до чого договорилися. На четвер 11 січня заповіджено 173-тє з черги засідання „нормальної" Паризької конференції про В'єтнам, як також дальшу зустріч Кіссінджера з його комуністичними контрпартнерами. Совєтський амбасадор у Парижі Пйотр Абрасімов буцім-то відіграв поважну ролю у відновленні американсько-комуністичних переговорів про В'єтнам. Те саме газети подають про совєтського амбасадора у Вашинґтоні Анатолія Добриніна. Москві буцім-то залежить на замиренні у В'єтнамі, бо дальша В'єтнамська війна перешкоджує Москві користати з торговельних і технічних зв'язків з Америкою. Як не буде замирення у В'єтнамі, то президент Ніксон не переведе плянованої подорожі до столиць Західньої Европи, щоб не наражуватись на можливі тамошні вуличні демонстрації, — подають газети.

Затвердження Річардсона на секретаря оборони стрічає труднощі у Сенаті

Вашингтон. — Демократичний сенатор з Айови Гаролд Юз розпочав акцію, націлену на зволікання з затвердженням дотеперішнього секретаря освіти й здоров'я Елліота Річардсона на секретаря оборони на місце Мелвіна Лерда. Спротив проти його швидкого затвердження на той важливий пост мотивований не особистими кваліфікаціями Г. Річардсона, а політичною тактикою — щоб таким чином робити натиск на президента Ніксона в напрямку якнайшвидшого закінчення війни у В'єтнамі. Річардсон зізнавав у середу 10 січня на Комісії військових справ Палати репрезентантів і погодився із твердженням М. Лерда, що південно-в'єтнамські збройні сили здатні самі оборонятись проти комуністичної аґресії. Але водночас він звернув увагу, що Америка не може задоволитися тільки формулою, що американські воєнні полонені будуть звільнені в тому самому часі, як з В'єтнаму відійдуть всі американські війська. Мовляв, Америці залежить на тому, щоб мати певність, що перемир'я буде обов'язувати також у Ляосі й Камбоджі, отже не погрожує небезпека нового поширення конфлікту з новою можливістю втягнення туди Америки. Річардсон заявив, що він цілком погоджувався з президентом Ніксоном щодо конечности перевести в другій половині грудня мин. року бомбардування Північного В'єтнаму у зв'язку з посиленими приготуваннями комуністів до нової атаки проти Півдня, без уваги на ведені у Парижі мирові переговори.

У Лондоні демонстрували державні урядовці проти замороження платень

Лондон. — На вулицях Лондону відбулася у середу 10 січня ц. р. небувала там ще демонстрація державних службовиків, які обносили плякати й транспаренти з вимогою „справедливої винагороди". Хоча ця демонстрація, сполучена з частинним страйком державних службовиків, включно з канцелярією самого прем'єра Едварда Гіта, тривала тільки дві години, проте вона дошкульно відбилась на летунській комунікації, діяльні пошти й різних інших установ та на вуличному русі у центрі Лондону. Демонстрацію й частинний страйк спричинило заморожения прем'єром Гітом платень із одночасним залишенням без контролі цін на різні харчові продукти, зокрема на м'ясо, ярину й овочі. Ціни на м'ясо й інші харчі значно підскочили вгору і погано відбились на хатньому бюджеті службовиків, які сподівались, що 1 січня ц. р. отримають 20 відсотків підвишки платень. Однак замороження платень від 20 листопада мин. року буде, мабуть, продовжене, бо не схвалено ще закону, який має тривко управильнити платні і автоматичну залежність підвишок від коштів прожитку. Державні службовики в Англії гірше платні, як у приватному промислі. Вони зорганізовані у спілці, яка охоплює понад чверть мільйона осіб. Демонстранти передали прем'єрові Гітові відповідний меморіял. Після двох годин всі вернулися до праці.

Боротьба з забрудненням повітря і води в СССР

Москва. — У спеціяльному „указі", виданому від імени ЦК КПСС та совєтського уряду, говориться про те, що совєтські чинники розпічнуть конкретні заходи для поборювання забруднювання повітря і води. З цією метою буде створена окрема аґенція, яка, починаючи з 1974 роком, досліджуватиме стан повітря і води на просторі всього СССР. Також будуть накреслені пляни, які мають забезпечити максимальне використовування природних багатств країни, але без шкоди для збереження природного оточення. Совєтські спеціялісти твердять, що плянована совєтська економіка уможливить успішнішу боротьбу з забруднюванням повітря і води, як це має місце в капіталістичних країнах. Знову ж західні спеціялісти вважають, що намагання совєтського режиму перемогти недоліки в економіці неґативно позначиться на будь-яких заходах припинити чи сповільнити працю тих індустрійних комплексів, які забруднюють воду і повітря.

МИТРОПОЛИТ ГЕРМАНЮК ВИЯСНЮЄ ПРАВА І ПОМІСНІСТЬ УКЦ, ЗАЙНЯВ СТАНОВИЩЕ ДО ЛИСТА КАРДИНАЛА ВІЙО

Вінніпеґ.— У зв'язку із відомим листом ватиканського секретаря стану Кардинала Війо, пересланим Владикам Помісної Української Католицької Церкви за посередництвом папських нунціїв в поодиноких країнах, та повторним запереченням в тому листі прав УКЦеркви на помісність і патріярхальне завершення, Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді ВПреосв Максим Германюк в окремому інтерв'ю для українського католицького тижневика „Поступ" виснив та зайняв становище до цих та інших актуальних справ УКЦеркви. Інтерв'ю перевів редактор „Поступу" о. шамб. Семен Іжик. З уваги на важливість і актуальність заторкнених та виснених в цьому інтерв'ю справ, передруковуємо його з „Поступу" в цілості.

Митрополит Канади Максим Германюк

ЗАПИТ: Що властиво було причиною, що Кардинал Війо написав такого листа до наших Владик?

ВІДПОВІДЬ: Дня 8 серпня 1972 р. Його Блаженство Кардинал Кир Йосиф Сліпий, Верховний Архиєпископ Української Католицької Церкви, вислав українським католицьким Владикам проєкт Конституції тієї Церкви з проханням про їхні зауваження, з наміром її евентуального опублікування.

Як довідуємося з листа Апостольського Про-Нунція в Канаді, Й. Екс. Преосв. Г. дель Местрі з 27 вересня 1972 р., зверненого до наших Владик у цій країні — зміст цього листа вже опублікований в українській і чужомовній пресі, факт вислання Блаженнішим цього проєкту Конституції до українських католицьких Владик спонукав інтервенцію Секретаря Стану Його Святости Папи Павла VI, Кардинала Ів. Війо, в цій справі. Як виходить з комунікатів світової преси текст тієї інтервенції Секретаріяту Стану одержали Апостольські Нунціятури й Апостольські Делеґатури всіх тих країн, де наша Церква має свою власну Ієрархію. Зміст тієї інтервенції вже загальновідомий зі сторінок преси. Українські Владики не одержали жадного письма в цій справі безпосередньо від самого Секретаря Стану Й. Ем. Кард. Війо.

ЗАПИТ: Чи Конституція Помісної Української Католицької Церкви відноситься тільки для нашої Церкви тут, у вільному світі, чи й для нашої Церкви в Україні і чи така Конституція є конечною?

ВІДПОВІДЬ: Проєкт Конституції, розісланий Верховним Архиєпископом українським католицьким Владикам для їхнього перегляду й евентуальних зауважень та побажань, відноситься до цілої Української Католицької Церкви так на землях України, як і поза її межами. Він охоплює цілу Помісну Українську Католицьку Церкву, як одну органічну цілість з усіми її вірними, де б вони не були, та її ієрархічним проводом, з Верховним Архиєпископом на чолі, в одності з Апостольським Престолом. В тому то й велике значення такої Конституції, бо вона має запевнити нам: одність всієї Помісної Української Католицької Церкви, з одним її ієрархічним проводом, в одному українському обряді, під верховним проводом Наслідників Апостола Петра. Така Конституція нам прямо конечна передусім сьогодні, коли саме існування нашої Церкви на рідних землях заперечує безбожний комунізм, а дальшому її розвоєві у вільному світі дуже загрожує її розсіяння по різних континентах світу . . .

ЗАПИТ: Чи наші Владики на чолі з Верховним Архиєпископом мають право схвалювати Конституцію для своєї Церкви і хто її має затвердити?

ВІДПОВІДЬ: Очевидно, Верховний Архиєпископ Української Католицької Церкви. Остаточне затвердження такої Конституції належить, згідно з існуючим теперішнім східнім правом, до Римського Архиєрея. З таким зрозумінням, і в такому дусі був предложений Верховним Архиєпископом проєкт нашої Конституції.

Право Верховного Архиє-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Губернатор Ню Джерзі прийме українську делеґацію

Трентон. — У найближчий вівторок, 16-го січня, губернатор Ню Джерзі Вілліям Кейгіл прийме на спеціяльній авдієнції українську делеґацію, яка поінформує його про стан та найближчі завдання української громади в цьому стейті. Зустріч, що її влаштовує Стейтова Координаційна Рада Відділів Українського Конґресового Комітету Америки, відбудеться з нагоди недалеких роковин 22-го січня, проголошення державної суверенности Української Народної Республіки, і делеґація прохатиме губернатора проголосити цей день Днем Української Незалежности та доручити, щоб в тому дні на стейтовому Капітолі був піднесений український національний прапор, поруч зоряного американського.

ДИЯКОНСЬКІ СВЯЧЕННЯ В НЮАРКУ

У неділю, 24 грудня м.р., під час Архиєрейської Святої Літургії, що її відслужив Владика Василь Лостен в співслуженні о. протоігумена Мих. Гринчишина, ЧНІ, й о. пароха П. Малюги, ЧНІ, в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, відбулися диконські свячення двох молодих питомців ЧНІ — Франка Шадяка й Еміліяна Бойчука. Обидва диякони є родом з провінції Манітоба, Канада, й бувші учні Колеґії св. Володимира в Роблині, Ман. Тепер вони продовжують свої богословські студії в Оттавському університеті й в червні цього року будуть висвячені на священиків. Під час Архиєрейської Святої Літургії співав дитячий хор з парафіяльної школи св. Івана Хрестителя під проводом місцевого диригента Михайла Добоша.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Морська війна"

Секретар оборони ЗСА Мелвін Лерд і різні відповідальні особи з Пентагону не раз вказували, з нотками тривоги, на стрімке зростання тоннажности й сили совєтської морської фльоти. Вже, здається, немає океану й моря, де не можна було б зустріти корабля з червоним прапором; якщо не „рибальська фльотилія", то таємний підводний човен, про що недавно сповіщали з Ісляндії. Збільшення совєтської торговельної фльоти йде водночас із збільшенням військової. СССР у цьому році має спустити на воду свій перший літаконосець.

Тим часом у світі вже загорілась і розгоряється незвичайна „війна", яку можна назвати морською війною братів. Мова про професійну спілку портових робітників-вантажників у Австралії і про таку ж спілку, таких же робітників у ЗСА. Австралійські вантажники, під впливом лівої пропаганди, вирішили не розвантажувати американських кораблів, доки ЗСА не припинять бомбардування Північного В'єтнаму. Вони відмовилися розвантажувати кораблі „янкі", і їх вже кілька похитуються із заповненими трюмами в австралійських портах. Спілки американських портових вантажників виповіли своїм колегам в далекій Австралії — „війну": американські портові робітники вже не розвантажили одного австралійського корабля й заповіли, що таких буде більше, якщо в Австралії й далі триватиме бойкот американських кораблів. Крім одного морського „австралійця", залишеного напризволяще, у цей час є ще шість кораблів біля американського берега, які плавають не під австралійським прапором, але привезли австралійські товари до Америки. Ці кораблі також бойкотовані. Професійна спілка портових вантажників у Америці відома своїм патріотичним наставленням і гідною поставою супроти комуністів: ще коли ЗСА відвідував тогочасний совєтсько-московський диктатор Н. Хрущов, ця спілка повісила на Східній річці в Ню Йорку опудало комуніста...

Здається, що культурний обмін і взагалі обмін інформаціями повинен відбуватися не тільки між вільним Заходом і підневільним Сходом, а й між самими країнами Заходу, щоб усі тут краще розуміли й знали, що таке комунізм та його агресивне поступування.

Екстремізм чи божевілля

Минулої неділі перед полуднем поліція в Ню Орлінсі, 600-тисячному місті в стейті Луїзіяна, була повідомлена, що якийсь чоловік підпалює в горішніх кімнатах 18-поверховий готель Говарда Джонсона. Пожежну сторожу й поліцію зустрів град куль. Двоє поліціянтів відразу ж загинули, а кілька було поранених. Від того моменту розпочалась макабрична історія стріляння з вікон готелю, а згодом з його даху на поліцію і пожежників, — трагедія, яка тривала 24 години і в ході якої згинули ще заступник командира нюорлінської поліції, управитель готелю і два готелеві гості, — молодий лікар з дружиною, а кільканадцять інших осіб були поранені. Остаточно, з військового гелікоптера вбили одного снайпера на даху готелю. Пошукування другого снайпера не дали висліду, і постав сумнів, чи там узагалі діяв тільки один злочинець, чи було їх більше. Убитий кричав перед смертю: „Вся влада народові!" — гасло американських екстремістів, чи просто комуністів, тому виринув здогад, що це був один із актів розгалуженої змови, в якій ненависть чорних до білих була підсичена комуністами.

Це ніби тільки один сумний епізод, один трагічний інцидент, який блідне у порівнянні з щоденними кривавими зударами в різних частинах світу — у В'єтнамі, між Ізраїлем і його арабськими сусідами, на Філіппінах, в різних африканських країнах. Але та орлінська історія кидає пресумне світло на психічний стан тих молодих людей, що доконують в Америці безглузді криваві злочини, жертвою яких падають невинні люди. Отим снайпером, який тероризував велике місто й спричинив стільки шкоди в людях та майні, був 23-річний недавній моряк, який не був ще записаний у поліційних актах. Він узяв з собою в могилу таємницю, що спонукало його до того самогубного божевільного вчинку, — чи він сам заплянував це, чи у спілці з такими, як він.

Нема сумніву, що такі вчинки родяться в атмосфері, в якій може діяти своїми грішми чужинецька провокація і в якій можна плекати руїнницькі ідеї. Ту атмосферу безкарности, в якій затерлися межі поміж свободою і свавіллям, створив суперлібералізм, плеканий і поширюваний деякими інтелектуалами, частиною преси, навіть деякими членами Конгресу й деякими посадниками великих міст. Надмірна свобода у сполуці з надмірним добробутом штовхає одиниці й цілі гурти в обійми екстравагантних експериментів, фанатизму і злочинного божевілля.

Панас Феденко

ДУМКИ НА НОВИЙ РІК 1973

(2)

Ленін мріяв про всесвітню революцію і світову державу і сподівався, що створиться „злиття націй і мов". Це був би свого роду поворот до щасливої доби, коли (як оповідає Біблія) всі люди мали одну спільну мову, але Бог покарав їх за нечестивий плян — збудувати височенну вежу і подивитися, що діється на небі: будівники Вавилонської башти не могли скінчити роботи, бо Бог розділив їх на різні язики, і вони не могли між собою порозумітися.

Таким чином, переконаний атеїст Ленін плянував вернути людство до первісного блаженного стану — одномовности і „єдиномислія", бо одномовній масі легше прищепити ідеї однопартійного тоталістичного режиму.

До речі сказавши: німецький філософ Гегель, котрий є в великій пошані серед комуністів за „діялектичну методу", був противником ідеї світової держави. Він боявся, що коли б у такій державі запанувала неволя, то людям вільних поглядів не було б у світі місця, де вони могли б сховатися від тиранського режиму.

Ленін добре розумів, що „злиття націй і мов" нелегка річ. Тому він надіявся, що народи царської Росії навчаться „великого російського языка", і дуже радів з того, що в промислові центри України приходили маси робітників із Росії, і що таким чином відбувалася „асиміляція". Цю „асиміляцію" українців з російським елементом Ленін щиро вітав, як „факт безумовно прогресивний" (Сочинения, том 17, ст. 142, вид. 3).

Ще від XVIII віку централістична політика царського режиму почала щепити українцями т. зв. інферіоріти комплекс, чуття меншовартости, зокрема у відношенні до української мови. Цей великодержавний шовінізм ішов згори в московську людність. Автор „Історії Русів", патріотичного українського твору, згадує, як москвичі „в своїй мужицькій образині" знущалися в війську над українцями, що невміли вимовлять „тогдашнія презизящныя выражения — ушь и кабышь"... Політиці асиміляції — помосковлення помагали „не за страх, а за совість", добровільно, ієрархи української православної церкви (польщенню у к р а їнців сприяли теж українські католицькі ієрархи в Галичині). Митрополит Самуїл Миславський (1783-96) звелів завести в київській Академії московську вимову і для того призначив на професорів цієї школи росіян.

Я вже мав нагоду писати на тему мови: церковно-слов'янська мова загальмувала у всіх православних народів - слов'ян розвиток їх літературних язиків на народній основі. Тому у нас почали писати літературні твори українською мовою від кінця XIX віку, в Росії — трохи раніше. Російську літературну мову творили теж українці: Богданович, Капніст, Гнідич (найкращий переклад Гомерової „Іліяди"), Наріжний і багато інших. Розвиваючи мову „старшого брата", занедбували рідну, українську. Василь Гоголь (батько) писав комедії українською мовою. Його син — Микола зробив епоху в російській літературі. І не диво: тодішнє українське панство уважало українську мову за годящу для веселих поезій, оповідань, комедій, але за невідповідну для літератури вищого рівня. Тому Микола Гоголь не міг би написати своєї поеми „Мертві душі" українською мовою, бо українська мова була тільки мовою простолюддя, вона не мала виразів, уживаних у пресі, в адміністрації, в побуті вищих верств. Те саме ділялося в Галичині під польським впливом, де довго була в ужитку польська мова в наукових працях і в побуті інтелігенції (власне, — католицького духовенства). Такі „панські слова", як „єгомость" та „їмость" доводилося й мені чути у Львові.

Це гальмо — церковнослов'янська мова — не дало можливости для розвитку української літературної мови на народній основі на всій етнографічній українській території, від Харкова аж до Львова, Перемишля й Ужгорода. Тому склалася у нас парадоксальна ситуація: в Могилянській Колегії в Києві (званій теж Академією) професори читали лекції мовою латинською або польською, бо церковнослов'янська не мала наукової термінології і була мовою церковної служби. Тому не диво, коли відомий польський історик Александер Яблоновський написав книгу про Київську Академію, як „польську школу".

У Галичині, після прилучення до Австрії 1772 р., була ситуація, сприятлива для українців, але не було освічених українців, які могли б учити й писати народною українською мовою, котру називали „хлопською". А література була призначена „для господиновъ" (панів), як писав один письменник у Галичині, що вірив у таку фантазію, як „єдиний руский народ від Карпат і до Камчатки"...

Само собою, не будь царського „темного царства", що існувало аж до 1917 року, ми могли б пройти шлях від „неісторичної нації", що втратила шляхту й міщанство, до нації модерної, з усіми клясами суспільства; це вдалося чехам в Австрії, де була конституція. Але нам не пощастило, хоч почин національного відродження у нас був дуже добрий у XIX віці. Появилися талановиті люди, що почали творити українську літературну мову не тільки в поезії, але й в науці. Почин зробив Панько Куліш, за ним пішли інші. Але царські указы в другій половині XIX віку заглушили, навіть викоренили те, що зійшло на засіяній ниві української культури.

(Закінчення буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО „ГАРВАРД — І ЩО ДАЛІ"

Коли суспільство ЗСА в останніх п'ятьох роках пережило один з найтрудніших періодів у його соціяльному й політичному житті, українська громада, хоч і відчувала це, крім своїх внутрішніх проблем, одночасно довершувала в цих роках одно з найконструктивніших і найпомітніших спільних зусиль, а саме оформлення і завершення збірки фондів на встановлення Осередку Українських Студій в Гарвардському університеті. Тепер ми в кінцевій стадії цих зусиль, і вже видно, крім основної мети, деякі побічні осяги чи наслідки цих напружених змагань. Прелімінарні підсумки цих наслідків зробив д-р Богдан Цимбалістий у своїй статті „Гарвард — і що далі?", вміщеній у „Свободі" з 22 грудня 1972 р. Основна частина цієї статті присвячена важливому питанню про те, як сконсолідувати осяги ФКУ та як успішно забезпечити задоволення культурних і виховних потреб української громади в майбутньому.

Д-р Цимбалістий пропонує створити Українську Фундацію, яка з щорічних грошових вкладок її членів матеріяльно задовольняла б культурні потреби громади. Важливо при цьому наголосити, що ця Фундація дбала б у першу чергу про задоволення центральних чи загальнонаціональних культурних потреб, тобто вихідною точкою її були б інтереси цілости, а не льокальні чи партикулярні цілі й інтереси. Цим самим була б зроблена спроба впровадити певну рівновагу в нашу дотеперішню проктику, коли місцеві чи партикулярні потреби легко знаходили підтримку, а центральні чи загальнонаціональні залишалися занедбаними.

Обговорення і конкретизація пляну д-ра Цимбалістого вже на часі, оскільки він нав'язує до вже завершуваного ФКУ, а також має не тільки спертися на жертводавців ФКУ, але й користати із здобутого ними досвіду. Зокрема мається на увазі наскрізь громадський, а не кліковий підхід до здійснення проєкту ФКУ, ощадне й економне господарювання і використовування громадських грошей та постійне і своєчасне звітування перед громадою. Не менш важливим досвідом і осягом ФКУ є зведення до абсолютного мінімуму формалізму, паперовщини й бюрократії. В кожному разі, пропонована Фундація напевно скористає з досвіду ФКУ і щиро вітатиме керівних осіб та актив теперішнього ФКУ на таких самих постах у себе.

Здається, ще одне варто мати на увазі при обговоренні і конкретному оформленні пропонованої Фундації, а саме, що це була б одиниця вільна від сектарських чи групових впливів, і тому вона, подібно як ФКУ, була б однаково сприйнятною для цілої громади, якій хоче служити. Тим самим нарікання чи звалювання на „естаблішмент" втратили б ґрунт. Остаточно зріст самопошани громади осягнено не нарікканням і звалюванням вини на „естаблішмент", а великою і витривалою працею студентів та активістів і щедрістю семи тисяч жертводавців на ФКУ. Ми певні, що успішне оформлення й функціонування Фундації, крім осягнення її основної мети, відкриє можливості користуватися з муніципальних та державних субсидій і інших можливостей подібно до того, як в акції ФКУ використано т. зв. дорівнюючі фонди американських індустрійних корпорацій.

Осип Данко

ЧЕРЕЗ ЕТЕР — „НА ЧИСТІ ВОДИ"

Кожну статтю д-ра Б. Цимбалістого читаю уважно і з зацікавленням, бо автор завжди переконливо й відважно висловлює думки, які у майбутньому можуть вивести нашу діяспору „на чисті води".

Вже у своїх попередніх статтях д-р Б. Цимбалістий підготовив ґрунт для останньої статті „Гарвард — і що далі?"

Згадана стаття напевно покличе до слова знаних проєктодавців творення дешевих ефектів із народних фондів. Можливо й моя пропозиція в їх очах буде трактована так само. Мені байдуже, однак скажу щиро, що не з цим наміром пишу цього листа, а лише в доповненні до пропозиції д-ра Б. Цимбалістого, з думками якого вповні погоджуюсь, а саме — варто було б застановитись над новими, легшими, ще ефективнішими та переконливішими методами збирання фондів.

Гарвард наглядно - популярних успіхів скоро не викаже, а поки приступимо до реалізації наміченого проєкту д-ра Цимбалістого, варто було б показати громаді вислід наших спільних зусиль. Треба дати громаді в нагороду за її жертвенність зразу щось конкретне, дуже потрібне під цю пору, що одночасно було б заохотою та засобом для дальшої поширеної жертвенности, а саме — українське високопрофесійне щоденне на початок бодай одногодинне радіомовлення, що було б гордістю для нас усіх. У програмі радіомовлень мали б бути мистецтво живого слова, музика, тверезі думки в дусі згаданої статті, обдумані англомовні актуальні коментарі, новини з українського життя, пляни праці Фундації, вкази жертводавців, добре платні, але не домінуючі оголошення. Дещо з цього можна було б одночасно містити у публікованому органі Фундації.

Отож, виходячи із пропонованої семитисячної бази і нашого першого досягнення у Гарварді, ми, через добре радіомовлення, знаходили б шлях до решти одного мільйона наших земляків в Америці, а згодом і до другого мільйона в цілій діяспорі. До них не доходять же наші апелі, наша преса, ба навіть союзові організатори. Ми втратили, або й ніколи не мали, контакту з ними. Але радіомовлення, тим більше без ніякого зобов'язання, вони слухали б, а згодом мудрою думкою та мистецтвом слова ми промовили б до їх сумління і у деяких розбудили б національну свідомість та почуття приналежности до громади. Слухали б радіомовлення і наші земляки з України, які гостюють тут, в центрі дипломатичних та культурно - обмінських місій. Таке радіомовлення було б гідним засобом на шляху до великої мети, яку підказує нам усім автор статті „Гарвард — і що далі?"

Богдан Бідяк

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Міра Гармаш. РАЙДУГА В ПІТЬМІ. Друга збірка поезій. Філядельфія - Чикаго, 1972, ст. 60. Обгортка, скульптурний портрет поетки та графічне оформлення Романа Василишина.

В цій збірці 47 поезій із 1968 - 1971 років. На обкладинці мистецька „райдуга в пітьмі", яка відповідає вповні тому мистецтву слова, що відчувається при читанні у збірці. В книжечці такий оптимістичний настрій, якого вже давно не зустрічали ми в наших поетів, що часто „модернізують", пишучи вірші зрозумілі тільки для них самих. При читанні поезій Міри Гармаш пригадувалася нам велика Леся Українка та славне її „Контра спем сперо".

О, Україно! Як Христос
Ти вилічиш проказу
Покори й рабства! До висот
Сягатимеш відразу!

І хто зупинить
земний гльоб,
Весну в її буянні?
Хто вичерпа
бездонність вод
В безмежнім океані?

Поетка ненавидить „літеплі плеса" і не хоче „тільки поволі". Її вабить „спалах вулкану", вона воліє „полум'ям випікати рану" та глянути стихії в бездонні очі".

Посеред диму, серед сажі
Жити мушу,
Та пил чужий не упаде
Ніколи в душу!

Авторка бувала в різних країнах, та в неї ніколи не сходить з думки Україна. Вірш „Голляндія" кінчається так:

Та тільки чайка заквиліла,
Я бачу знов, примкнувши вії,
Тебе, загублений мій раю,
Де не була б тебе шукаю!

Правильні ритми й звучні рими та асонанси спричиняються до музичної співности віршів Міри Гармаш. Ось кілька її асонансів: на килимі — старими, пристрасні — вислані, гарячих — заплаче, твір мистця — квітка ця, Дарниці — гарні ці, край комина — в споминах. А ось порівняння з вірша „Косів":

Небо як дьобенка
З цвяшками сузір,
Скелі й полонини
Різьблений топір.

Її „друзі" - вчителі: Шевченко, Рильський, Гете, Рільке та Леся Українка.

Поетка бачить „райдугу в час зубожілий, в пітьмі ночі", бо вірить, що —

Не уб'є тих ніхто,
Хто бажає життя,
І не буде кінця
Тим народам,
Що не хочуть
Піддатися смерті...

Одну свою поезію авторка кінчає словами: „Природа їй підказала, що поезія в її крові". Збірка „Райдуга в пітьмі" стверджує, що ці слова не є пустою хвалою. Тут можна б тільки пригадати авторці євангельську притчу про таланти.

Кінчаємо і, за згодою рідної жінки, наводимо три рядки з першої збірки М. Гармаш „Віднайдені роки" з 1968 р., які зачинали поезію „Молодій поетесі":

Люблю Тебе — не бачивши,
Знаю тебе — не зустрівши,
Правдиве, міцне слово Твоє.

Юрій Борець. У ВИРІ БОРОТЬБИ. Повість нашої доби. Обкладинка та ілюстрації Ростислава Глувка. Видавництво Центральної Управи Спілки Української Молоді. Лондон, 1971, ст. 319. На сорочці до обкладинки краще визначено жанр цієї книжки: „Спомини учасника дій УПА над Сяном".

У „Вступному слові" Роман Драган пише, що цей твір, „хоч написаний в белетристичній формі", „являється щирим і вірним віддзеркаленням дійсности у споминах відданого учасника, і є незглибимим джерелом надхнення для сучасної молоді і для майбутніх поколінь". Автор цієї цікавої книжки, яка не є повістю, але читається так легко, немов повість — це учасник дій УПА на Лемківщині. Він брав участь у „пропагандивнім рейді на Захід" і так дістався у вільний світ та тепер живе в Австралії, де бере живу участь в праці СУМ і організацій Українського Визвольного Фронту. В книжці „У вирі боротьби" він виступає під псевдом Чумак.

В нас так мало спогадів, що треба щиро вітати появу цієї книжки про дії УПА, і то в найкритичніших роках, коли проти українських борців Москва, Варшава і Прага заключили були окремий договір для знищення українських повстанців.

Описані дії УПА в праці Юрія Борця зачинаються в березні 1945 р. і кінчаються влітку 1947 р., коли відділи УПА перейшли до Німеччини та склали зброю перед Американською Армією. У спогадах згадуються місцевості: Динів, Бірча, Борівниця, Улюч, Явірник Руський, Селиська, Тернавка, Павлокома, Вільшаниця, Дилягова, Кузьмина, Рибне, Ясенів, Гута та багато інших.

Треба подивляти автора, який з такою докладністю описує повстанців: їхні бої, будову магазинів під землею, підземні бункери для шпиталів. В книзі знаходяться й радісні місця, як свято зброї та святкування Великодня, в якому взяли участь не тільки упівці, але й місцеве українське населення, що щиро підтримувало українських воїнів, бо мало в них оборонців проти польських знущань, не тільки війська, але й цивільного населення.

(Закінчення на стор. 5-ій)

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

ВИПУСК VI

Березень 1972

(12)

„Виходячи з класових інтересів української буржуазії, він фальсифікував історичний процес в працях з історії українського козацтва, обстоював і розвивав буржуазно-націоналістичну теорію про безкласовість" і „безбуржуазність" української нації, вороже ставився до революційних народних мас, називаючи їх „руйнівницькими бунтами". На противагу історичній дійсності, Антонович заперечував єдність українського й російського народів, всіляко протиставляв український народ російському, заперечував прогресивне значення їх спільної боротьби проти внутрішніх і зовнішніх поневолювачів.

Буржуазно-націоналістичні концепції Антоновича були використані і перетворені в основні засади ідеології у к р а ї н с ь к о г о буржуазного націоналізму його учнем М. С. Грушевським".

(Б. Стенчук, стор. 116-117)

„А., виходячи з класових інтересів української буржуазії, фальсифікував історичний процес. Реакційні концепції А. найвиразніше проявилися в його працях з історії українського козацтва, в якій він розвинув буржуазно-націоналістичну т е о р і ю про „б е з к л а с о в і с т ь" і „б е з б у р ж у а з н і с т ь" у к р а ї н с ь к о ї нації, вороже ставився до р е в о л ю ц і й н и х виступів н а р о д н и х мас, називаючи їх „руйнівними б у н т а м и". На противагу історичній дійсності, А. заперечував єдність історичного розвитку українського й російського братських народів, всіляко протиставляв український народ російському, заперечував прогресивне значення їх спільної боротьби проти внутрішніх і зовнішніх поневолювачів. Буржуазно-націоналістичні концепції А. були використані і перетворені в основні засади ідеології у к р а ї н с ь к о г о буржуазного націоналізму його учнем С. Грушевським..."

(УРЕ, том І, стор. 128)

„М. Павлик закликав до єдности робітників різних національностей, в к а з у в а в на необхідність організації робітників для визвольного руху. Він був невтомним п о б о р н и к о м дружби і рівноправности народів, зокрема українського й російського. „Націоналізм, котрий би старався відгородити нас від такої спілки з освіченими народами, — писав Павлик, — ми вважаємо напрямком шкідливим".

(Б. Стенчук, стор. 117)

„П. Закликав до єдности робітників різних національностей, вказував на необхідність о р г а н і з а ц і ї робітників для визвольного руху. П. був невтомним поборником дружби і рівности народів, зокрема українського і російського. „Націоналізм, котрий би старався відгородити нас від такої спілки з освіченими народами, — писав він, — ми вважаємо напрямком шкідливим".

(УРЕ, том X, стор. 448)

„У своїх статтях „Український народ в його минулому й сучасному" (1916) цей „вовк" від антропології висував глибоко невірні, п о м и л к о в і твердження, нібито за антропологічним типом українці різко відмінні від росіян, недооцінював спільности української і російської культур".

(Б. Стенчук, стор. 119)

„У своїх статтях про антропологічні і етнографічні особливості українського народу, опублікованих в зб. „Український народ в його минулому й сучасному" (1916), В. висунув глибоко невірне, помилкове твердження, нібито за антропологічним типом українці різко відмінні від росіян, недооцінював спільності культур російського і українського народів".

(УРЕ, том XVIII, стор. 124)

„П. Ф. Симиренко був підприємцем-цукрозаводчиком, одним з технічних керівників фірми „Брати Яхненки і С и м и р е н к о". Симиренко, п о з н а й о м и в ш и с ь в 1859 році з Т. Г. Шевченком, позичив йому 1 100 крб. на друкування „Кобзаря". Позика дала Т. Г. Шевченкові змогу відмовитись від к а б а л ь н и х умов, запропонованих йому петербурзьким книговидавцем Д. Ю. Кожанчиковим (гонорар 1 000 крб. і монополія на видання творів)".

(Б. Стенчук, стор. 121)

Крім того дивись:

Б. Стенчук, стор. 115-116,

Б. Стенчук, стор. 118-119,

Б. Стенчук, стор. 118,

„Симиренко Платон Федорович... — український підприємець - цукрозаводчик. ...був одним з технічних керівників з а в о д і в фірми „Брати Яхненки і Симиренко". Познайомившись 1859 року з Т. Г. Шевченком, С. п о з и ч и в йому 1 100 крб. на друкування „Кобзаря". Позика дала змогу Т. Г. Шевченкові відмовитись від кабальних умов, запропонованих йому петербурзьким книговидавцем Д. Ю. Кожанчиковим (гонорар — 1 000 крб., монополія на видання творів)".

(УРЕ, том XVIII, стор. 124)

УРЕ, том VII, стор. 550 (про О. М. Лазаревського);

УРЕ, том V, стор. 280-281 (про Зібера);

УРЕ, том XIV, стор. 358 (про О. Терлецького) і т. д., і т. в.

Натуру мав він дуже бридку,
Кривив душею для прибитку,
Чужеє оддавав в печать;
Без сорома, без бога бувши
І восьму заповідь забувши,
Чужим пустився промишлять.

(І. Котляревський)

А я спочатку дивувався, який у Вас, на заздрість, енциклопедичний склад розуму і спосіб вислову! У добрі давні часи за такі „позички" били по фізіономії і викликали на дуель, а тепер подають до суду. Але не думаю, що хтось із працівників енциклопедичного видавництва (скажімо М. П. Бажан) на таке наважиться. Побоїться, щоб Ви, озброївшись якимсь присталінським випуском „Большой советской энциклопедии", не написали брошури „Що і як обстоює М. Бажан".

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1972 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(8)

3. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету

ЗВІТ В. О. ГОЛОВНОГО КАСИРА УЛЯНИ ДЯЧУК

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS

Increases in Ledger Assets

Premiums on life certificates	$2,819,508.73
Accident and health cash premiums, including $2,871.65 certificate, membership and other fees	53,248.30
Consideration for supplementary contracts without life contingencies including $ 0 disability	4,200.00
Gross investment income	2,121,946.85
Mortgage inspection fees received	55.00
Donations received	1,678,44
Real estate taxes to be held in Escrow received	519,94
From sale or maturity of ledger assets	80.92
Total Increases in Ledger Assets	$5,001,238.18

Decreases in Ledger Assets

Certificate & contract claims (Life)	$1,965,436.04	
Accident and health	5,000.00	
Interest on certificate or contract funds	622.88	
Surrender values	230,622.79	
Refunds to members	402,545.05	
TOTAL paid Members and Beneficiaries		$2,604,226.76
Paid for claims on supplementary contracts without life contingencies	7,783.34	7,783.34
Voluntary payments to indigent members		31,235.00
Commissions to field workers: Life insurance (incl. $0 commuted commissions)	325,337.24	
Accident and health (incl. $0 commuted commissions)	4,971.06	
Certificate, membership and other fees retained by field workers		330,308.30
General expenses and fraternal payments		1,110,286.18
Taxes, licenses and fees		91,461.56
Loss on operations of printing plant		1,014.67
From sale or maturity of ledger assets		13,245.57
By adjustment in book value of ledger assets		16,326.00
TOTAL Decreases in Ledger Assets		$4,205,887.38

RECONCILIATION BETWEEN YEARS

Amount of ledger assets December 31st of previous year	$35,805,285.41
Increase (+) or decrease (—) in ledger assets during the year	+ 795,350.80
Total—Ledger Assets December 31st of Current Year	$36,600,636.21

REFUND TO MEMBERS

Applied to pay renewal	$ 306.75
TOTAL	$ 306.75
Paid in cash	402,238.30
TOTAL	$402,545.05
Provision for refunds payable in following cal. year	420,000.00
TOTAL	$420,000.00
Total of previous year	414,000.00
TOTAL REFUNDS TO MEMBERS	$408,545.05

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

Valuation Exhibit as of December 31, 1971

TOTAL ADMITTED ASSETS	$36,509,922.38
Reserve for Life Certificates	24,629,083.00
Reserve for Accident Certificates	7,231.00
Claims and accrued liabilities	2,006,106.84
TOTAL LIABILITIES	26,642,420.84
Margin of safety to certificate holders	9,867,571.54
TOTAL	$36,509,922.38
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1971 was	135.30%
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1971, was	57.22%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1971, was	4.74%

(Signed by): Marvin Paull

PEAT, MARWICK, MITCHELL & CO.
(Consulting Actuaries)

JOSEPH LESAWYER, Supreme President

PETER PUCILO, Supreme Treasurer

ЗАГАЛЬНИЙ ПРИБУТОК

	1971	1971 Разом	1970	1970 Разом	Різниця
Членські вкладки		$ 2,882,949.55		$ 2,896,759.46	$ — 13,809.91
Відсотки від інвестицій					
Дивіденда від стаків	$ 5,310.00		981.25		+ 4,328.75
Відсотки від банків	8,299.50		2,511.78		+ 5,787.72
" бондів	1,173,916.33		1,128,297.26		+ 45,619.07
" членських позичок	21,349.02		20,754.31		+ 594.71
" морґеджів	470,836.02		502,873.82		— 32,037.80
" позички для УНК для Відн. Міста	77,997.96		11,516.73		+ 66,481.23
РАЗОМ:		$ 1,757,708.83		$ 1,666,935.15	$ + 90,773.68
Прибутки друкарні й книгарні		400,609.22		397,021.24	+ 3,587.98
Чинші від реальностей		368,530.08		382,730.26	— 14,200.18
Амортизація і зиск від інвестицій					
Перенос на підвищення варт. бондів	3,752.55		3,542.65		+ 209.90
Зиск при продажі бондів	80,92		97.32		— 16.40
" " " реальностей	—		751,41		— 751.41
" " зміні канадськ. валюти	—		53.30		— 53.30
РАЗОМ:		3,833.47		4,444.68	— 611.21
Звороти					
Зворот за реасекурацію	6,494.57		362.00		+ 6,132.57
Зворот позичок до Нар. Фонду	—		81.05		— 81.05
Зворот інвестиційних видатків	55.00		—		+ 55.00
РАЗОМ:		6,549.57		443.05	+ 6,106.52
Різні прибутки					
Податки від заморґ. реальностей	519.94		2,539.65		— 2,019.71
Перенос посмертних випл. до Сиріт. Фонду	4,200.00		10,000.00		— 5,800.00
Пожертви до фонду Наглої Потреби	1,678.44		2,061.67		— 383.23
З продажі книжок	186,02		—		+ 186.02
РАЗОМ:		$ 6,584.40		$ 14,601.32	$ — 8,016.92
РАЗОМ ПРИБУТКИ:		$ 5,426,765.12		$ 5,362,935.16	$ + 63,829.96

ЗАГАЛЬНІ ВИДАТКИ

	1971	1971 Разом	1970	1970 Разом	Різниця
Виплачено членам					
Дивіденда	$ 402,545.05		399,522.70		+ 3,022.35
Грошеві звороти	230,622.79		226,126.05		+ 4,496.74
Виплати посмертних допомог	654,747.83		630,151.57		+ 24,596.26
Виплати подвійного забезпечення	21,500.00		4,700.00		+ 16,800.00
Виплати забезпечення АДД	5,000.00		5,600.00		— 600.00
Вкладки за дітей, яких родичі померли	4,737.13		4,749.53		— 12.40
Виплати дозрілих вивінувальних грамот	1,290,945.65		1,523,187.40		— 232,241.75
Виплати запомог членам	31,235.00		33,545.00		— 2,310.00
Спортова акція	2,687.21		2,969.49		— 282.28
Виплата сирітських частей	7,783.34		7,532.30		+ 251.04
Відсотки від сирітських частей	622.88		855.17		— 232.29
РАЗОМ:		$ 2,652,426.88		$ 2,838,939.21	$ — 186,512.33
Інвестиційні виплати і амортизація					
Відсотки від закуплених бондів	—		3,263.93		— 3,263.93
Перенос на обниження інвестицій у бондах	8,044.61		7,919.33		+ 125.28
Страти при продажі бондів	2,810.16		5,444.76		— 2,634.60
Опікунча обслуга над бондами	4,076.73		6,774.65		— 2,697.92
Перенос на обниження вартости друк. і елект. машин	7,523.03		7,524.02		— 99
Перенос на обниження вартости реальностей	16,326.00		21,821.43		— 5,495.43
Видатки при інвест. у морґеджах	—		150.00		— 150.00
Страти при продажі реальностей	8,057.13		—		+ 8,057.13
РАЗОМ:		$ 46,837.66		$ 52,898.12	$ — 6,060.46
Виплати друкарні й книгарні		401,623.89		397,512.41	+ 4,111.48
Виплати на реальностях		372,946.31		379,737.84	— 6,791.53
„Свобода" за орган		177,200.00		176,200.00	+ 1,000.00
Кошти головних союзових засідань					
Кошти головної контролі	4,122.05		4,251.85		— 129.80
Кошти річного засідання	14,774.60		8,651.15		+ 6,123.45
Кошти Конвенції	—		238,435.90		— 238,435.90
РАЗОМ:		$ 18,896.65		$ 251,338.90	— 232,442.25
Організаційні виплати					
Оголошення й друки	3,782.29		5,671.10		— 1,888.81
Кошти обласних засідань	4,952.07		7,056.38		— 2,104.31
Закуплено відділові прибори	1,425.36		7,406.11		— 5,980.75
Лікарські бадання нових членів	5,370.88		5,975.35		— 605.[illegible]
Нагорода за нових членів	48,810.10		68,899.41		— 20,089.31
Платня обласних організаторів	43,388.20		35,547.94		+ [illegible]
Нагорода відділових предсідників і касирів	2,697.00		3,185.00		— 488.00
Зворот коштів відділовим секр. за нових членів	53,933.66		67,725.99		— 13,792.33
Платня головного лікаря	1,000.00		1,250.00		— 250.00
Кошти подорожей обласних організаторів	28,160.45		22,993.20		+ 5,167.25
РАЗОМ:		$ 193,518.11		$ 225,711.08	$ — 32,192.97
Зворот коштів відділових секретарів		181,481.24		202,282.34	— 20,801.10
РАЗОМ:		$ 374,999.35		$ 427,993.42	$ — 52,994.07
Платні, податки та забезпечення					
Платня головного уряду	65,500.00		71,000.00		— 5,500.00
Платня службовиків	170,014.48		160,421.00		+ 9,593.48
Одноразова відправа службовиків	5,824.00		606.00		+ 5,218.00
Федеральний податок за службовиків	1,270.75		1,245.42		+ 25.23
Федеральний податок за соціяльне забезпечення	11,060.11		9,683.58		+ 1,376.53
Стейтовий податок за службовиків	1,246.67		1,642.04		— 396.37
Хоробове забезпечення службовиків	17,040.78		14,444.90		+ 2,595.88
Пенсійна оплата службовиків	66,419.00		12,465.00		+ 53,954.00
Групова асекурація	5,474.48		11,110.42		— 5,635.94
Обезпечення від випадків	2,068.00		2,731.00		— 663.00
РАЗОМ:		$ 346,918.27		$ 286,850.36	$ + 60,067.91
Канцелярійні виплати					
Асекураційні книжки і журнали	903.00		743.08		+ 159.92
Машини і устаткування	3,883.47		3,007.99		+ 875.48
Загальні канцелярійні видатки	10,331.01		9,910.08		+ 420.93
Асекурація	714.00		5,915.29		— 5,201.29
Обслуга машин IBM	6,457.86		5,809.20		+ 648.66
Кошти вдержання Канадської Канцелярії	1,085.28		1,266.17		— 180.89
Пошта, експрес	11,293.17		10,186.30		+ 1,106.87
Канцелярійні друки й прибори	40,400.05		26,448.16		+ 13,951.89
Чинш за канцелярії	12,000.00		12,000.00		—
Телефон і телеграми	7,511.41		7,011.08		+ 500.33
РАЗОМ:		$ 94,579.25		$ 82,297.85	$ + 12,281.90
Різні виплати					
Премія за реасекурацію	10,192.52		10,009.73		+ 182.79
Актюар за статистику	10,448.72		6,472.50		+ 3,976.22
Банкові оплати	—		89.05		— 89.05
Канадський корпор. податок від вкладок	39,812.24		12,773.76		+ 27,038.48
Вкладки до Братських Конґресів	1,047.11		991.70		+ 55.41
Асекураційні уряди за дозволи	1,572.60		19,751.14		— 18,178.54
Кошта правні	220.00		1,433.00		— 1,213.00
Страти при зміні кан. валюти	2,378.28		—		+ 2,378.28
Кошта подорожей і репрезентації	28,562.67		29,614.78		— 1,052.11
РАЗОМ:		$ 94,234.14		$ 81,145.66	$ + 13,088.48
Пожертви і публікації					
Видання англ. Енцикл. Українознавства	35,816.59		38,251.13		— 2,434.54
Пожертви з Фонду Народного	10,125.00		15,483.81		— 5,358.81
Стипендії	5,810.33		5,139.69		+ 670.64
Пожертви з Фонду Наглої Потреби	—		3,250.00		— 3,250.00
РАЗОМ:		$ 51,751.92		$ 62,124.63	$ — 10,372.71
РАЗОМ — ЗАГАЛЬНІ ВИДАТКИ		$ 4,931,414.32		$ 5,035,537.90	$ — 104,123.58

ФОНДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

		Разом
ПРИБУТКИ		
Членські вкладки		$ 2,882,949.55
Відсотки від інвестицій		
Дивіденди від стаків	5,310.00	
Відсотки від банків	8,299.50	
Відсотки від бондів	1,156,499.42	
Відсотки від членських позичок	21,349.02	
Відсотки від морґеджів	470,405.70	
Відсотки від позички для УНКорп. для відновлення Міста	77,997.96	1,739,861.60
Прибутки друкарні і книгарні		400,609.22
Чинші від реальностей		24,906.09
Звороти		
Зворот за реасекурацію	6,494.57	
Зворот інвестиційних видатків	55.00	6,549.57
Амортизація і зиск на інвестиціях		
Перенос на підвищення вартости бондів	3,629.70	
Зиск при продажі бондів	68.10	3,697.80
Податки від заморґеджованих реальностей		519.94
РАЗОМ ПРИБУЛО:		$ 5,058,745.18
ВИДАТКИ		
Виплачено членам		
Грошеві звороти	$ 230,622.79	
Дивіденда	402,545.05	
Виплати посмертних допомог	654,747.83	
Виплати подвійного забезпечення	21,500.00	
Виплати забезпечення від випадку АДД	5,000.00	
Вкладки за дітей, яких родичі померли	4,737.13	
Виплати дозрілих вивінувальних грамот	1,290,945.65	
Спортова акція	2,687.21	2,612,785.66
Інвестиційні виплати і амортизація		
Перенос на обниження інвестицій у бондах	7,991.70	
Страта при продажі бондів	2,810.16	
Опікунча обслуга над бондами	4,076.73	
Перенос на обниження вартости друкарні і елект. машин	7,523.03	
Перенос на бниження вартости реальностей	16,326.00	
Страти при продажі реальностей	8,057.13	46,784.75
Виплати друкарні і книгарні		401,623.89
Виплати на реальностях		36,727.43
„Свобода" — за орган		177,200.00
Кошти Головних Союзових засідань		
Кошти Головної Контролі	4,122.05	
Кошти річного засідання	14,724.60	18,846.65
Організаційні виплати		
Оголошення і друки	3,782.29	
Кошти обласних засідань	4,952.07	
Закуплено відділових приборів	1,425.36	
Лікарські бадання нових членів	5,370.88	
Нагороди за нових членів	48,810.10	
Платня обласних організаторів	43,388.20	
Нагорода відділових предсідників і касирів	2,697.00	
Зворот коштів відділовим секретарям	235,414.90	
Платня головного лікаря	1,000.00	
Кошти подорожі обласних організаторів	28,180.45	374,999.35
Платні, податки та забезпечення		
Платня Головного Уряду	65,500.00	
Платня службовиків у Головній Канцелярії	170,014.48	
Спеціяльна винагорода службовиків	5,824.00	
Федеральний податок за службовиків (безробіття)	1,270.75	
Федеральний податок за соціяльне забезпечення	11,060.11	
Стейтовий податок за службовиків	1,246.67	
Хоробове забезпечення працівників	17,040.78	
Пенсійна оплата працівників	66,419.00	
Групова асекурація	5,474.48	
Обезпечення службовиків від випадків	2,068.00	346,918.27
Виплати канцелярійні		
Асекураційні книжки і журнали	903.00	
Машина, шафи і меблі	3,883.47	
Загальні канцелярійні видатки	10,331.01	
Асекурація	714.00	
Винайм і обслуга машин IBM	6,457.86	
Кошти вдержання Канадської Канцелярії	1,065.28	
Виплати на пошту і експрес	11,293.17	
Канцелярійні друки і прибори	40,400.05	
Чинш за канцелярію у власному будинку	12,000.00	
Телефон і телеграми	7,511.41	94,579.25
Інші канцелярійні виплати		
Премії за реасекурацію	10,192.53	
Актюар за оцінку і статистику	10,448.72	
Канадський корпораційний податок	39,812.24	
Вкладки до Братських Конґресів	1,047.11	
Асекураційні уряди за дозволи	1,572.60	
Кошти правні при виплаті посмертних запомог	220.00	
Страти при зміні канадської валюти	2,378.28	
Загальні кошти подорожі і репрезент.	28,562.67	94,234.14
Видання англомовної Енциклопедії Українознавства		35,816.59
РАЗОМ:		$ [illegible]

МИТРОПОЛИТ ГЕРМАНЮК ВИЯСНЮЄ ПРАВА І ПОМІСНІСТЬ УКЦ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

пископа Української Католицької Помісної Церкви виступати й діяти як Голова тієї Церкви, тобто як посередня юрисдикційна власть між властю єпископів і властю Римських Архиєреїв (вправді, спочатку за посередництвом Царгородських Патріярхів), є таке давнє, як історія нашої Церкви.

Це право нашої Церкви торжественно визнав в часі Берестейської Унії Папа Климентій VIII в своїй буллі „Децет Романум Понтіфіцем" з 23 лютого 1596 р. Його пізніше урочисто потвердив, в часі віднови Галицької Митрополії, Папа Пій VII в своїй буллі „Ін Універсаліс Еклезіє регіміне" з 24 лютого 1807 р. Дня 23 грудня 1963 р. Св. Конгрегація для Східніх Церков урядово заявила, з одобренням Папи Павла VI, що „Українського Галицького Митрополита треба вважати Верховним Архиєпископом, згідно з постановою Апостольського Письма з 2 червня 1957 р. (канони 324-339), що починається словами „Клері санктітаті"... А ці канони якраз списують в різній формі власть Верховного Архиєпископа як посередню юридичну структуру поміж властю єпископів і властю Папи. І так, в кан. 325, пар. 1 кажеться, що Папа свобідно номінує Верховного Архиєпископа, або правно вибраного, потверджує й „настановляє в проводі якоїсь Помісної Церкви". Згідно з традиційним правом нашої Церкви, потвердженим Римськими Архиєреями в повиших документах, Верховного Архиєпископа нашої Церкви вибирає Синод нашої Церкви, а його вибір потверджує Папа Римський. Значить, Верховний Архиєпископ нашої Церкви стоїть у проводі тієї Церкви через правний вибір Синодом нашої Церкви і потвердження Папи. Ця посередня юридична структура поміж властю єпископів і властю Папи є рівнож дуже ясно висловлена в канонах: 326, параграф 1, число 1 з відношенням до канонів 251-255, як рівно в кан. 327, пар. 1, з відсилкою до кан. 248, пар. 1, де говориться про права Верховного Архиєп. Синоду у виборі нових єпископів, у встановлюванні змін границь, поділі... церковних провінцій і єпархій, в перенесенні митрополитів або єпископів, в приймані резиґнації єпископів і т. п. Ця його власть також дуже ясно визнана в кан. 326, пар. 1, ч. 6, 7, 8, де говориться про право й обов'язок Верховного Архиєпископа відносно скликування Архиєпископських Синодів, проголошування їхніх актів і постанов та їхнього автентичного інтерпретування (в часі поміж Синодами), за згодою свого Постійного Синоду...

Ці права Верховного Архиєпископа, вкінці, потверджує II Ватиканський Собор у своєму декреті „Про Східні Католицькі церкви, в ч. 10, де читаємо: „Те, що сказане про патріярхів, важне також, відповідно до приписів права, щодо Верховних Архиєпископів, що стоять у проводі якоїсь цілої Помісної Церкви чи обряду." Саме таким Архиєпископом є Верховний Архиєпископ нашої Церкви.

Що більше, згідно з навчанням цього Вселенського Собору, наша Церква не тільки має право, але зобов'язана старатися, щоб привернути в себе свій прадідний правопорядок архиєпископського синодального правління, якого вона була часто в минулому несправедливо позбавлювана. В декреті цього Собору „Про Східні Католицькі Церкви" читаємо: „Східні так, як Західні Церкви мають право й обов'язок рядитися своїм окремим правопорядком.., та зберігати свої правні літургічні обряди...; а якщо б вони від них невмисно відступили задля обставин часів чи осіб, нехай стараються повернутися до прадідніх передань" (5 і 6).

Тому праця над Конституцією Української Католицької Церкви не тільки що в нічому не противиться церковним канонам, але, навпаки, вона йде по лінії приписів існуючого права Східніх Церков та відповідає виразним вимогам II Ватиканського Собору. Очевидно, якщо йдеться про різні постанови Конституції, тут може бути розбіжність думок, але про це буде час говорити пізніше, коли текст Конституції буде предложений Апостольському Престолові для його офіційного одобрення. Але й тоді Соборова засада збереження правного правопорядку кожної Помісної Церкви повинна бути збережена.

Випрацювання Конституції Української Католицької Церкви під цю пору є ще тим дуже актуальне, що її постанови дадуть можність ієрархічному проводові тієї Церкви доцільно й успішно співдіяти при ревізії канонічного права Східніх Церков під проводом окремої, недавно назначеної для тієї цілі Папської Комісії. Конституційні постанови Української Католицької Церкви, одної на землях України й поза її межами, дадуть можність українським католицьким Владикам в об'єднаний спосіб репрезентувати перед тією Папською Комісією цілу ту Церкву, з углядненням так її загальних, як і партикулярних справ та потреб.

Тому дуже неправильно інтерпретують ці змагання нашої Церкви ті представники преси, що їх називають „бунтом" проти авторитету Апостольського Престола. Українська Католицька Церква, яка вже стільки пролляла крови в обороні суверенних прав Христової Церкви й вселенського авторитету Наслідників Петра і яка сьогодні далі переживає тяжку Голготу за ці самі святі ідеали, хоче, через оборону своїх прадідніх прав, боронити цей авторитет Христових Намісників на землі від різних закидів і поставити його в очах своїх вірних, прибитих недолею страшних переслідувань, чистим від закиду ,як сльоза, і сильним, в обороні правди, як гранітна скала...

Цю важливу місію для Української Католицької Церкви й для всієї Вселенської Церкви хоче якраз сповнити наш Верховний Архиєпископ Кир Йосип Сліпий, наочний свідок геройських страждань нашої Церкви на землях України й сам незломний Ісповідник Віри, разом із другим нашим нескореним Ісповідником Віри Преосв. Василієм Величковським та колишнім Владикою на землях України ВПреосв. Кир Іваном Бучком, як рівнож з усіми іншими нашими Владиками у вільному світі, що всі разом стоять сьогодні в проводі тієї Церкви.

Ті наші Владики, що є в проводі Української Католицької Церкви у вільному світі, зв'язані — згідно з рішенням II Ватиканського Собору — з ієрархією Верховного Архиєпископства українського обряду на землях України, і, як такі, згідно з заявою Св. Конгрегації для Східніх Церков з 25 березня 1970 р., повинні бути офіціяльно покликувані Верховним Архиєпископом на всі Архиєпископські Синоди з правом активного голосу в їхніх нарадах. І тому всім українським Владикам був висланий проєкт Конституції нашої Церкви з наміром, щоб вони всі, зібрані на новому Архиєпископському Синоді, могли його розглянути й евентуально узгіднити його текст.

— На кінець треба сказати, що інформації, які одержав Апостольський Престіл у справі проєкту Конституції нашої Церкви, виглядають як незгідні з фактами та ворожі не лише до особи Первоієрарха нашої Церкви Блаженнішого Кир Йосифа, але й до цілої нашої Церкви. В такому випадку треба дійсно жалувати, що хтось посмів у такий спосіб інформувати найвищий авторитет у Христовій Церкві й так підривати його повагу.

ЗАПИТ: Чи наші Владики, а зокрема Ви, як Митрополит Канади, зайняли становище і яке відносно цього листа Кардинала Війо?

ВІДПОВІДЬ: Ієрархія нашої Української Католицької Митрополії в Канаді зайняла становище до інтервенції И. Ем. Кард. Війо в своєму листі з 12 жовтня 1972 р., зверненому до Апостольського Про-Нунція в Оттаві. Зміст цього нашого спільного листа покривається засадничо з думками, висловленими в цьому інтерв'ю.

ЗАПИТ: Часто зустрічаємо тепер вислови „Помісна Церква". Багато з нас не розуміє дійсного значення слова „Помісність".

ВІДПОВІДЬ: Вислів „Помісна Церква" — це новий у нашій церковно-канонічній літературі. Він є українським перекладом латинського вислову, вживаного в декреті „Про Східні Католицькі Церкви" II Ватиканського Собору, „Екклезія партікуляріс". Цей латинський вислів означає в цьому Соборовому декреті ті Церкви, що мають, або повинні мати в своїй ієрархічній структурі посередню юридичну структуру поміж властю єпископів і властю Папи, тобто конкретно Церкви, що мають, або повинні мати, в своєму проводі Патріярхів або Верховних Архиєпископів, — очевидно, з своїм власним літургічним обрядом і канонічним правопорядком.

ЗАПИТ: Маємо особистого характеру питання: Як нам відомо, колись існувала Українська Єпископська Конференція і Ви були її головою. Що з цією Конференцією сталося і як мається справа Вашого головства?

ВІДПОВІДЬ: Українська Єпископська Конференція існувала в нашій Церкві в вільному світі до приїзду Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кир Йосифа до Риму в 1963 р. після його звільнення з совєтської неволі. В 1963 р., на урочистій зустрічі українського католицького Єпископату з нашим Ісповідником Віри в Колеґії св. Йосафата 28 вересня в Римі, я уступив з посту голови Конференції й передав провід наших нарад Верховному Архиєпископові. Від того часу по сьогоднішній день тільки Верховний Архиєпископ скликав Синоди нашого Українського Католицького Єпископату й тільки він був предсідником їхніх нарад.

Щоб усунути будь-які сумніви у цій справі зі сторони Св. Конгрегації для Східніх Церков, я предложив на письмі 6 травня 1967 р. цій Конгрегації свою резиґнацію голови нашої бувшої Єпископської Конференції. Східня Конгрегація, однак, не хотіла прийняти цього мого письма.

В часі нарад Постійного Синоду нашої Церкви в днях 4-8 червня 1972 р. в Римі я поставив внесок, щоб або я особисто, або наш Постійний Синод вислали окреме письмо в цій справі до Секретаріяту Стану з заявою, що в нашій Церкві немає Єпископської Конференції і що, послідовно ,я не є її головою, але в нас діє Архиєпископський Синод під проводом Верховного Архиєпископа, згідно з існуючим східнім правом та постановами II Ватиканського Собору. Після дискусії над цим моїм внеском рішено, — як це подано в Звідомленні з цих нарад у „Вістях з Риму" з 20 червня 1972 р., ст. 8, такого письма не висилати, тому що „Блаженніший Верховний Архиєпископ Кир Йосиф уже давніше повідомив Секретаріят Стану, що в нас такої конференції немає, а є тільки Синод під проводом Верховного Архиєпископа".

Дня 21-го червня 1972 р. Блаженніший Верховний Архиєпископ звернувся до мене з проханням вислати на його руки окреме письмо до Секретаріяту Стану зі заявою, що в нашій Церкві немає Єпископської Конференції й що я не є її головою, але в нас діє Архиєпископський Синод під проводом Верховного Архиєпископа. Дня 13 липня 1972 р. я вислав на руки Блаженнішого листа такого змісту до Секретаріяту Стану з домаганням, щоб у наступному річнику „Антуріо Понтіфічіо" подано правильну інформацію про форму колеґіяльної дії нашого Єпископату, тобто про Синод нашої Церкви під проводом Блаженнішого.

ЗАПИТ: Наше останнє питання: Чи будемо мати свій Український Патріярхат, і що треба нам робити, щоб він був?

ВІДПОВІДЬ: Коли йдеться про Патріярхат нашої Української Католицької Церкви, я певний, що з Божою поміччю, при об'єднаній праці всієї нашої ієрархії й вірних нашої Церкви, ми такий Патріярхат будемо мати. Але до того нам треба передусім скріпити нашу Церкву, духово розвинути її організаційно та поширити в ній велику любов до цілої Христової Церкви, передусім у нашому українському обряді, зі всіми формами його літургічних богослужб, мистецтва та нашого прадідного канонічного правопорядку. Навіть ті тяжкі й болючі досвідчення, що їх переживає сьогодні наша Церква на землях України, та різні труднощі, що їх стрічаємо нині в вільному світі, якщо вони будуть нами належно використані, можуть нам помогти й прискорити цей день — день завершення ієрархічної структури нашої Церкви нашим власним Українським Патріярхатом.

„Поїзд в Україну" — новий кінофільм Ярослава Кулинича

Ню Йорк. — Кінопродуцент Ярослав Кулинич закінчив працю над своїм найновішим документальним фільмом, кольоровим і звуковим, під назвою „Поїзд в Україну", висвітлення якого на екрані в двох частинах триватиме дві години. Це документ із життя сучасної України, де Я. Кулинич побував у складі американської кіноекспедиції; він використав також деякі кінокадри, зняті в різні роки туристами в Україні. У фільмі зафіксовано не лише чудову природу Української Землі від Карпат до Чорного моря, а й багато сцен із щоденного життя „на нашій, не своїй землі", за висловом Т. Шевченка. Глядачі фільму „Поїзд в Україну" відбудуть мандрівку на Гуцульщину, Закарпаття, Волинь, Полісся Полтавщину, Харківщину, Донеччину і до Чорного моря на Крим, а на закінчення до Києва. Серед унікальних кадрів є такі, як Богослуження у соборі св. Юра у Львові, Личаківський і Янівський цвинтарі, Байкове кладовище в Києві, відвідини президента Р. Ніксона з дружиною в Києві, „чорні ринки" тощо. Супровідний дикторський текст написав Леонід Полтава, головно використовуючи окремі твори багатьох українських поетів різних поколінь. Дикторський текст читають, після попередньої підготови з реж. Лідією Крушельницькою, мистецькі сили: Наталка Чума та Ігор Раковський.

Прем'єра нового фільму відбудеться в Ню Йорку, в залі Українського Народного Дому при 2-ій евню. Висвітлення триватимуть від суботи 3-го лютого до вівтірка 6-го лютого, про докладні години вже подано в оголошеннях на сторінках „Свободи".

ДЕРЖАВНА СКАРБНИЦЯ У ВАШИНҐТОНІ сповістила про надзвичайно успішне розповсюдження державних облігацій — „сейвінґ бондс". Впродовж минулого року таких облігацій, серії „Е" та „Н", продали на 6236 мільйонів долярів, а викупили раніше проданих облігацій на 4311 мільйони долярів. З тієї суми майже один мільярд долярів виплачено на відсотки від позичок. Облігація серії „Е" дає її власникові 5 з половиною відсотків прибутку після 5 років і 8 місяців.

ПОЛІЦІЯ В НЮ ОРЛІНСІ ОПРИЛЮДНИЛА ім'я вбитого снайпера, який минулої неділі застрілив з даху готелю трьох поліцаїв, 2 готелевих клієнтів та ін., і поранив багатьох людей. Це був 23-річний федеральний службовець із Луїзіяни Мерк Ессекс, неґр, який колись служив у морській фльоті. Поліція повідомила, що є певні познаки конспірації у тій трагедії.

Різдвяний дарунок на ФКУ

Управа УСО „Тризуб" (зліва): І. Васюрко, М. Кіґула, М. Кіґуга, В. Ощипко, касир місцевого Відділу ФКУ інж. В. Медуха, О. Окульський, голова УСО „Тризуб" Степан Бриндзей, С. Мазурок, В. Манько, П. Чорів, мґр М. Субтельний, В. Біляїв.

Філядельфія (В.М.). — Взявши до уваги факт, що Москва від століть послідовно винищує на наших рідних землях пам'ятки нашої історичної та культурної окремішности, створення Гарвардського Центру Українознавчих Студій є запорукою розвитку української науки у вільному світі та центром ширення правди про Україну. Для забезпечення створення та розвитку такого центру треба великих зусиль праці та грошових пожертв.

Тому, що реченець фінансових зобов'язань супроти властей Гарвардського університету добігає кінця, Управа Спортового Осередку „Тризуб" у Філядельфії, з її головою Степаном Бриндзеєм, відбула 23-го грудня 1972 р. останнє засідання в році та рішилася скласти пожертву на ФКУ при Гарвардському університеті в сумі 1,000.00 дол.

УСО „Тризуб" протягом багатьох років гідно репрезентує та боронить українське ім'я в чужинецькім світі та осягами промостив шлях для інших українських спортових організацій в їхніх змаганнях за ширення та популяризацію українського імени.

Придбання та модерне влаштування власного дому в північній частині Філядельфії стало запорукою фінансової бази для праці різних спортових ланок „Тризубу". Дім УСО „Тризуб" став місцем відбуття різних національних, громадських і товариських імпрез та зустрічей — місцем, з якого користають багато наших суспільних, громадських та молодечих організацій.

УСО „Тризуб" окрім вищезгаданого засягу праці датками та пожертвами приходить з поміччю багатьом українським установам та організаціям.

Визначний душпастир закликає підтримати ФКУ

Під час проповіді, в неділю 24 грудня 1972 р., нав'язуючи до св. Євангелії Матея про родовід Ісуса Христа, о. парох УКЦеркви в Ню Бронсвіку, Н. Дж., Василь Танчак, вказав на те, як докладно і напевно з пильним старанням та великим вкладом праці, у висліді наукового досліду, описав Євангелист родовід Божого Сина— Ісуса. Во треба, щоб кожний знав, хто це той Бого-Чоловік; треба було також зберегти історичну пам'ять народу серед якого Христос діяв. Родовід не маловажна справа. Чи шанують когось, хто не свідомий свого походження? Чи не варто зберігати, списувати, студіювати родовід нашого давнього українського народу? Хто буде це робити? Ось і твориться добра можливість для того— Гарвардський Центр Українських Студій.

Це вже втретє палким словом в церкві заохочував той трудолюбивий священик своїх парохіян до підтримки, до пожертв на Фонд Катедр Українознавства.

Заохочував не лише словом, але й прикладом. Хоч його парохія невеличка, особисті матеріяльні спроможності мінімальні, а зібрати значнішу суму гроша треба вислідом пильних ощадностей і на протязі довшого часу, все ж о. Василь став Меценатом ФКУ, бо вплативши чергову пожертву, досягнув суму однієї тисячі долярів. Першу сотку вплатив вже в 1961 р. Крім того, з церковної каси, в імені парохії, передав до ФКУ—250 долярів. Його діти—доня і зять—д-р Марія і д-р Юрій Дицьо пожертвували до ФКУ 1,600 долярів. Ту атмосферу ощадностей, пожертви і готовости допомогти добрій справі скріплює теж своєю добротою Олена Танчак, дружина пароха.

Отець Танчак зорганізував тому два десятки років парохію УКЦеркви в Ню Бронсвіку і веде її до сьогодні. На пригожому ґрунті парохіяльного життя розвинулись усі прояви конструктивної суспільногромадської дії цієї невеликої громади, яка своєю жертвенністю займає одно з передових місць в цій країні.

За його невсипущу працю, за непохитну поставу на стійці душпастиря і громадянина-патріота, надмлив о. Василя наш Верховний Архиєпископ Йосиф гідністю крилошанина.

Всесвітл. о. крилошанин Василь Танчак - щиросердечний жертводавець. Він не лише Меценат ФКУ, його грошові пожертви вплинули і на Церкву в потребі, і на молодечі та студентські організації, на видавничі справи, і до Франції, і до Арґентини та інших країн—як поміч тим, що в нужді і біді.

Ялинка 83-го Відділу СУА в Ню Йорку

Традиційна Ялинка 83-го Відділу СУА відбудеться в неділю 14 січня 1973 р. в авдиторії школи св. Юра, 215 схід 6-та вул. в Ню Йорку. Як і попередніми роками, в програму входитиме дитяча забава з ялинкою, несподіванками, буфетом, зорганізованою грою та танцями при музиці. Цього року ялинка матиме ще додаткову і відмінну атракцію—виступ Лялькового Театру, який діє при Відділі. Ольга Гасицька, яка створила і провадить цей ляльковий ансамбль, написала оригінальну сценку — різдвяну фантазію під назвою „Ялинка двох зірок". Діти та батьки, які вже бачили „Івасика Телесика" чи „Трьох ведмедиків" у виконанні цього театру, мабуть, погодяться, що ці, повні виразу й руху ляльки, можуть задоволити навіть дуже вибагливого глядача. Програму Ялинки доповнять вертеп і виступ дітей членкинь і Світлички.

Підготовляючи традиційну Ялинку, 83-ий Відділ хоче передусім дати дітям можливість забавитися в гурті своїх одноліток-українців. В парі з цим, Відділ старається передати їм в доступній формі ті моральні та національні вартості, які скриваються у символіці Свят-Вечора, різдвяних звичаїв, коляд і переказів.

Ця Ялинка вже восьма з черги. За роки створилася традиція, що діти приходять на це свято у вишиваних одягах. Пані просять, щоб по змозі і надалі цей звичай підтримати.

К. Ч.

Мґра О. Серафина перенесено службово до Південної Африки

Рідкісний факт трапляється іноді нашим людям. До них належить мґр О. Серафин, який вже вдруге виїжджає на кілька років службово: перший раз до Франції, в Парижі, в рр. 1964-67, а тепер до Півд. Африки, в Елізабет Порт, на самому півдні цієї Республіки, Фірма, де він працює, — це Компанія Форда.

Мґр О. Серафин

Негайно після Свят Різдва, за новим календарем, він виїхав літаком разом з родиною, до якої належить дружина Зеня з дому Сильвеструк і четверо дітей Олександра, Лідія, Мирон і Роман. Перед виїздом обіцяв мені, що колись в вільних хвилинах напише репортаж з тих сторін, призначивши його для друку в „Свободі". Отож читачі матимуть нагоду довідатись дещо про життя в цій маловідомій країні, знаної хіба тільки з географічних атлясів і історії. Побут його там назначений на роки 1973 і 74, останній тимчасово до половини, але евентуально може бути продовжений.

Олександер Серафим відомий у Детройті, де він осів із самого початку іміґрації в 1950 р. Хоч він мав зразу після студій відповідальну працю, виявив національно-патріотичні чесноти, сповняючи громадські обов'язки, як: протягом літ — голова дирекції Кред. Кооп. „Самопоміч", голова дирекції „Діброва", заст. голови Т-ва Українських Ґрадуантів та управи Т-ва Українських Інженерів, екзекутивний секретар дорадчого Комітету Парохії св. Йосафата у Воррені тощо. Скрізь займав керівні пости, бо в нього талант провідника, він енерґійний, рішучий і обов'язковий, вдачею привітний і жертвенний.

Народився він у 1930 р. в Зах. Україні, до гімназії ходив уже на еміґрації в Німеччині, а студіював у Детройті у Вейн стейт університеті, де в 1954 р. дістав диплом „Бечелор оф Артс ін Бизнес Адмін.", а в 1960 р. в тому ж університеті „мастера". Перших два роки працював в Корп. Дженерал Моторс, а відтак перейшов до Компанії Форда, де був зайнятий по черзі як фінансовий аналітик, супервайзор рахунковости і супервайзер фінансових аналіз. І далі вище йшла його кар'єра, коли приділений до Головного Бюра працював в міжнародньому фінансовому Відділі і тут був скерований до Франції на менаджера фінансових аналіз Комп. Форда в Парижі. Після двох і пів року повернувся і був назначений менеджером бюджетів в одній дивізії, а відтак директором фарб і пластичних продуктів Комп. Форда. Тепер знову його вислано до Республіки Півд. Африки в характері контролера фінансів тамошньої Комп. Форда. Треба ще сказати, що він належить тут до Амерікен Інститют оф Корпорейт Контролерс, Амерікен Асс. і Амерікен Екавтінґ Ассосійшен.

Заки О. Серафин переїхав на півтора року до Африки, він вдався до Елізабет-Порту 23 листопада м. р., щоб познайомитись з краєм і місцевістю, приготовити помешкання для себе й родини, і це тривало 13 днів. Запитаний про перші враження, сказав коротко: дуже позитивні, стандарт життя рівний американському, місто-Порт Елізабет має 400 тисяч мешканців. Лежить при Індійському Океані.

О. Серафин буде зв'язаний далі з Детройтом і Комп. Форда, з ближчою (рідні сестра і брат) і дальшою родиною, і зі своїми приятелями та співробітниками в громадській праці. Очевидно — громадське життя відчує його неприявність, а також і його друзі. Але зате п-во Серафини зможуть багато цікаво колись оповісти, зокрема представляючи їхнє життя у відкремленні від земляків. Хоча — хто знає — чи ж там знайдеться хоч один, а може й більше українців...

В. Несторович

Новий успіх інж. Богдана М. Мака

Про успіхи інж. Мака вже багато разів писала американська й українська преса. „Ню Йорк Таймс" писав про великі досягнення інженера ракетної зброї в Департаменті Оборони, який є українцем — це власне й започаткувало багато статтей в українській пресі. Найширше про це розписувався „Вільний Світ" в кількох наворотах. Інженер Мак щокілька місяців зумів щось надзвичайного доконати і держати себе на сторінках американської преси як один з найкращих інженерів Америки. У Богдана Мака десятки похвал від американської армії, авіяції та морської фльоти, від генералів, полковників, від міністра оборони та з Бюра Президента ЗСА.

інж. Богдан М. Мак

Протягом сім років Богдан Мак працював в Департаменті оборони, був викладачем в Маямському університеті та давав семінарі зі своєї спеціяльности для інженерів американської армії.

Не менші досягнення має Б. Мак і в приватній індустрії. Він працював головним інженером Юстон Корпорейшен, опісля був головним інженером та керівником фабрики Прецижен Ляйтінґ Корпорейшен. Минулого літа Б. Мак перейшов на працю головного інженера до Валіянт Метал Компані, а 6-го грудня 1972 р. був підвищений до становища віце-президента продукції.

Бодан Мак є відданий українській справі та активний в громадському житті. 17-літнім юнаком, в 1943 р., він вступив до Першої Старшинської Школи УПА в Карпатах, залишивши широкі степи улюбленого Поділля, де від 12-го року життя працював і жив для України. Щойно в 1948 р. Богдан Мак пробивається в Західню Европу, а в 1950 р. переїжджає до ЗСА. Тут здобуває титул магістра механічної інженерії та магістра бизнесової адміністрації. Інж. Б. Мак є теж активний в громадському житті. Він є секретарем Пластприяту, Т-ва кол. Вояків УПА, членом Т-ва Українських Інженерів, УККА, Рідної Школи, СУМА та інших українських та американських громадських та професійних товариств. Троє дітей інж. Б. Мака вчаться в українській школі ім. св. Івана Хрестителя та в Школі Українознавства, належать до українських організацій та говорять поправною українською мовою, за що належить теж похвала пані Мак. Усі вони є членами 371 Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н.Дж.

Ю.Б.

ГОЛЛЯНДСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ К. Н. ШМЕЛЬЦЕР НАТАВРУВАВ у парляменті американські налети проти Північного В'єтнаму, але відкинув заяву 120-ох голляндських лібералів, які вимагали, щоб Голляндія відкликала свого амбасадора з Вашинґтону.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
1321 W. LINDLEY AVE. PHILADELPHIA, Pa. 19141

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Читача глибоко вражає трагічна сцена, в якій в бункері - шпиталі гинуть 17 упівців, бо раненим, пораненим, заатакували поляки і гранатами вигорфували. Була там і медична сестра...

Автор згадує в своїх споминах і про те, як відділи УПА вбили польського генерала Сверчевського, який запланував був знищити УПА.

Центром спогадів Юрія Борця є сотня Громенка, яка належала до куреня полковника Коника, що командував ще сотнями Бурлаки, Крилача, Ластівки і Яра. Очевидно, що все це псевда, як псевдами є прізвища священика о. Кадила, лікаря д-ра Шувара, д-ра Ратая, Біса, Чумака, Арпата, Козла та всіх інших.

В УПА працювали жертвенно також і жінки, і то не тільки як медичні сестри, але й як організаційні працівнички.

Цікаво, що упівці не політикували, вони були дійсними вояками, що виконували найважчі накази без спротиву.

Читач цієї книжки мусить клонити голову перед тими вояками — героями УПА, які виявили найбільшу любов до свого народу, жертвуючи часто і своїм життям...

Борис Антоненко - Давидович. ЗА ШИРМОЮ. Роман. Об'єднання Українських Письменників „Слово". Австралійська Філія. Мельборн, 1972, ст. 263. Обкладинка: М. Окопний, післяслово: Дм. Чуб.

Роман „За ширмою" (параваном) написав автор у 1963 р., і цей твір „зникав тоді з книгарень майже блискавично", як про це писав Василь Симоненко Б. Антоненкові - Давидовичеві.

Б. Антоненко - Давидович (нар. 1899 р.) виступив вперше в літературі в 1923 р. і до 1933 р. видав кільканадцять книжок своїх творів. Та „з 1933 р. до 1956 р. в літературній праці цього письменника була вимушена перерва" (так делікатно пишеться про масове нищення українських письменників Москвою в книзі „Письменники Радянської України", Київ, 1966, ст. 13 і 14).

Місце дії в цьому романі — Узбекістан, час — кілька років після закінчення другої світової війни, герої — українець лікар Олександер Постоловський, його дружина малярка Ніна, його мати Одарка та його трирічний синок Василь (Вася). Важливу ролю в цьому творі виконує і узбек Ходжаєв — новий „завоблздороввідділом", якого бояться всі працівники відділу здоров'я в районі, крім українця лікаря Постоловського, що сумлінно працює та поліпшує лікувальні можливості, будуючи новий будинок породіль.

Його дружина Ніна, хоч українка, то, як її характеризує мати лікаря Одарка, „виїхала з Кобеляк до Москви — і вже копилить губу: я москвичка, я столична". Запізно пізнав свою дружину лікар: „Мої погляди, мої переконання, моє ім'я, навіть моя свобода — їй усе ні по чому Їй усе дурниці". А лікар цей в молодості своїй захоплювався життям: „Яке прекрасне життя, і як хочеться жити! Жити не для себе — для людей, для добра, для життя!" Він згадує свою „першу кохану дівчину" з Переяслава, яку його мати звала „невісточкою".

Оця ідейна пара українців працює далеко від України, він в Узбекістані, вона аж в „тайзі, в радгоспі на північ від Совгавані". Маруся з Переяслава „веде безконечну боротьбу з кліматом і тайгою", і це її задоволяє, бо „кожна людина повинна визначити своє місце в житті, знайти ту ділянку життя, на якій можеш бути корисним іншим". І лікар Олександер не працює для України, аж смерть його матері останнім словом якої було бажання навіки спочити в рідному Переяславі, — пригадала йому Україну... Узбек Ходжаєв підтримує українського колегу: „Ми всі в боргу перед нашими батьками й нашою Батьківщиною. Тільки народ може покинтати наші борги. Він безсмертний — йому й сплачуйме!.."

Син привіз мертву матір в цинковій труні в Україну, йому пригадалися слова вірша зі шкільної читанки:

І хоч однаково де тліти
Німому тілові в труні,
Та все б хотілося спочити
У краю рідному мені...

Коли він ступив на рідну землю, на його „очах виступили сльози й нараз стало легше на душі".

Антоненко - Давидович добрий знавець мови і майстер українського слова, це видно і в цьому романі.

Огляд нових видань д-ра Л. Луцева появляється спізнено через друк святково-різдвяних матеріялів. — Ред.

Українська громада в Елизабеті відзначила роковини Листопада і створення УПА

Це вже увійшло в традицію, що наша громада складає свій жертвенний дар на цілі УККА з нагоди Листопадових роковин.

Святкування почалися уже 5-го листопада заупокійними Богослуженнями з рамени Пластової Станиці для молоді, а згодом Панахидою за полеглих Героїв в церкві св. Володимира. Доповідь про героїв Листопадового Чину виголосив місцевий парох о. Й. Федорик.

Святочна Академія заходом і старанням Відділу УККА відбулася 19-го листопада 1972 р., о год. 3-ій по пол. в Українськім Народнім Домі.

По відспіванні американського гимну свято відкрив голова Українського Центрального Комітету і Відділу УККА в Елизабеті М. Пінковський.

Мистецьку частину програми започаткував хор „Боян", який під диригентурою проф. Р. Левицького виконав дві пісні. Хор хоча нечисленний, але гарним виконанням полонив публіку і створив приємний настрій на залі.

Святочну доповідь про героїв Листопада і про останні події в Україні виголосив д-р Вол. Душник.

Мелодеклямація „При ватрі" у виконанні Пластової Станиці, яку очолює станичний Ю. Яцусь, викликала хвилю оплесків. Признання за підготовлення цієї точки програми належиться пл. розв. М. Воднаренко.

Хор учнів Школи Українознавства виконав дві народні пісні, які підготовив мистецький керівник квартету „Каравана" Б. Бемко.

Учні 2-ої кляси Школи Українознавства виконали збірну деклямацію поеми Р. Купчинського „Листопад", яку підготовила учителька Л. Костела.

Сценку в 3-ох відслонах з лемківського життя „Під ніч Першого Листопада" О. Костанського виконали учні Школи Українознавства, яких старанно підготовила учителька Іванна Коваль. Пояснення до сценки подала дир. Школи О. Мельничук.

Перед закінченням програми голова місцевого Відділу УККА проголосив вислід збірки на цілі УККА, а фінансовий референт М. Хитра відчитав список жертводавців. Згодом голова М. Пінковський привітав усіх учасників Свята, а зокрема піонера нашої громади і почесного члена Головного Уряду УНСоюзу Роман Слободяна і, подякувавши громадянам за їхню жертвенність, подав до відома, що громада переступила суму 10 тисяч долярів в пожертвах на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському університеті.

Мистецьку частину програми закінчив виступ хору школи ім. св. Володимира під диригентурою проф. М. Демчишина двома піснями.

Академію закінчено відспіванням українського національного гимну. У цьогорічній Листопадовій Академії участь брало майже виключно молодь. Тут належиться признання учителям, пластовим виховникам і батькам за їхню невтомну працю на полі виховання нашої молоді, плекання рідної культури і традиції, а тим самим збереження нашої ідентичности на чужині.

М.П.

Збірна образотворча виставка в Детройті

Те, що головою Культурно - громадського Клюбу в Детройті є маестро Е. Козак, дає громадянам цього міста можливість вглянути у творчу майстерню наших образотворчих мистців. І так останньо, 1 грудня до 3-го м. р. відбувалась збірна виставка 16-ти мистців. Промову, як звичайно на вернісажах, виголосив Еко. Він висловив думку, що кожна виставка є подекуди історичною подією, бо вона залишає бодай малу частину творів в скарбниці образотворчої культури, а що вже казати про те, що мистці виростають саме на терені виставок. Нашою виставкою ми намагались найперше обхопити місцевих мистців, як теж студентів. Знаємо, що Детройт має з молодшої ґенерації дещо більше добрих талантів, але більшість з них оправдувалась, що перетяжена і не змогла приготовитись до виставки.

Яків Гніздовський недавно виставляв в Лондоні, Італії, і його праці були також включені у збірну виставку американських графіків у Москві. Але, у виставці графіків СССР в Ню Йорку не було ніодного українця. Це має свою вимову, тим більше, що Гніздовський фігурує як українець між 10 передовими графіками в Світовому Каталозі. Нам прислав нові дереворити. Їх 16. Любослав Гуцалюк вернувся недавно з Парижу, де він частинно мешкає. Париж тратить своє провідне місце в мистецтві. У нових творах Л. Гуцалюк більш скондензований і сучасний. Дав нам тут дві олії і дві акварелі. Вони обидва з Гніздовським не виконують всіх замовлень різних галерій, вибираючи кращі. А все таки дають радо для виставки в Детройті свої образи. Юліян Колесар з Югославії мав уже в Детройті особисту виставку. Тепер прислав 4 образи гвашем і 1 дереворит. Він маляр дуже оригінальний, має цікавий стиль, будує його на народних мотивах з околиць Бачки або таки з самої Югославії, де їхні мотиви зближені до наших, головно галицьких. Богдан Божемський — дуже плодовитий мистець. На виставку прислав з Ню Йорку 5 кольорових дереворитів і один образ олійний. Богдан Титла і Ярослав Вижницький. Козак назвав їх „малярами ґантеровськими". Вони, як і Мороз (який на жаль спізнився на виставку) майже цілий рік сидять у Ґантері й обмальовують його з усіх сторін. Богдан Титла відомий графік, ілюструє здебільша книжки.

Маестро Еко апелював до численних видців, щоб спинялись довше при розвішених картинах і мали на увазі, що кожний образ — це частина творчого переживання мистця. „Для образу, — заявив він, — не вистачить помішати на папері фарби, а треба домішати ще частинку себе. Без того не існуватиме образ, ані реалістичний, ані модерний. Присвячуючи більше хвилин, розглядаючи образ, ви зрозумієте тоді більше мистця і його творчу інтенцію".

Гостей прибуло 78, а малярів 16. Гордість Детройту, Еко виставив 5 олійних картин, з яких вирізнялись полотна. „Гамалія" і „Зачарована сопілка". А з його „династії" обидва сини запрезентувались новими роботами, по п'ять кожен: Юрій переважно дав вияв своїй побожності, і в Яреми, поміж красвидами, є теж „Мадонна". Далекий гість, бо аж з Кракова, — Тирс Венгринович, мав у Детройті заходом того ж Клюбу, особисту виставку. Пригадають собі її чимало з наших членів, що оглядали між 15 і 17-го червня м. р. 40 картин Венгриновича, з яких половина була дереворити, а друга — олія. Тим разом знайшлись два красвиди олійною фарбою і шість дереворитів. Роман Бараник і Юрій Брездень мали вже свої індивідуальні виставки в Детройті. Перший 1964 р. і в грудні 71 року. В цій третій вже з черги дав три великі полотна з красвидами олією. Другий — в квітні 72 р. мав теж свою виставку і теж у нашому Клюбі, а цим разом дав 3 образи, з яких найбільш звертав увагу „Акт". Орест Кавка, з молодої ґенерації, заімпонував „Вівчарем", з усіх його гарних образів. Ольга Остап'як, яка вже двічі виставляла в залі місцевої бібліотеки, запрезентувала два „Абстракти" на великих полотнах, то все ж не вони, а „Квіти в збанку", дармащо на чорному тлі, спиняли зацікавлені погляди видців. Були ще „Квіти в зелених тінях" і „Соняшники". Ґена Барнич і Галя Конопада, обидві учениці маестра Ека, показались вперше на прилюдній виставці й кожна з 4-ма образами та виключно з квітами. Обі показали свій малярський талант.

В. Несторович

Українська сторінка в американському журналі

„Ґрін'с маґазін" — це нова поява на американсько-детройтському ринку не тільки тому, що в Детройті не має подібного літературно-мистецького журналу, але ще й тому, що це чи не перший американський журнал, який відпустив сторінку українській літературі.

Редактором і видавцем нового американського журналу є Давид Ґрін — наш добрий приятель і автор кількох статтей, які торкаються української тематики, зокрема теми революційних рухів в Україні. Д. Ґрін — журналіст, професор і письменник — є співредактором великого американського щоденника „Ди Детройт Нюз". У першому числі журналу є його есей п.н. „Плейн енд Фенсі". На першій сторінці журналу є есей відомого американського автора Артура Гейлі п.н. „Рип Корд".

Крім кількох інших есеїв відомих американських авторів, в журналі є кілька поезій, між якими знаходимо переклад алеґоричної поезії Василя Симоненка „Суд" та кілька слів про цього великого українського поета з-під совєтсько - московської дійсности. Цю поезію переклав, за допомогою деяких друзів, а в тому і редактора журналу — Денис Квітковський. Переклад — не найкращий. Наші вибагливі критики не будуть задоволені. Не вдоволений і я. Але хотілося скористати з пропозиції мого доброго приятеля Д. Ґріна дати українську сторінку в журналі. І це я зробив після того, коли кращі від мене знавці літератури та англійської мови не відповіли на мій заклик прислати дещо до цієї сторінки.

Редактор Давид Ґрін є великим прихильником людських прав, в тому права українського народу на державну самостійність, тому перше число журналу він присвятив „Світовій Конференції Людських Прав", яка відбулася в Торонто, Онт., в жовтні 1972 р. Цю конференцію зорганізував автор цих рядків, а головну промову виголосив проф. д-р Е. А. Гарсія з Буенос Айресу, Арґентина.

Заохочуємо наших людей пера скористати з української сторінки в журналі „Ґрін'с Маґазін" і прислати, хвилево на мою адресу, українські літературні твори до поміщення на сторінках журналу. Це можуть бути оригінальні твори, переклади поезій, або есеї. Добрі суґестії до редакції — також побажані.

Зацікавлених журналом і українською сторінкою у ньому (поодиноке число коштує 1 дол., а річна передплата цього квартальника виносить 3 дол. річно), прошу звертатися на адресу:

Dr. Denys Kwitkowsky
7012 Michigan Avenue
Detroit, Mich. 48210

Д-р Д. Квітковський

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 28-го грудня 1972 р. по короткій, але тяжкій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, упокоївся в Бозі на 66-му році життя.
Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і БРАТ

бл. п.
МИХАЙЛО ЗАЯЦЬ

Народжений у Сколім, Україна.

Похоронений 30-го грудня 1972 р. на цвинтарі Монт-Роял у Монтреалі, Канада.

У глибокому смутку залишені:
дружина — МАРІЯ
сини — ДЕНИС з дружиною ОЛЕКСАНДРОЮ і дітьми
дочка — ДАРІЯ МУРИН з мужем ОМЕЛЯНОМ і сином
сестри: ДАРІЯ МАНИЛО з родиною
ВІРА КАЩИНЕЦЬ з родиною
АННА ДАЦИК з родиною
ЗЕНОВІЯ ТОВПАШ з родиною
брат — ЮР з родиною
та близька і дальша Родина в Канаді, Америці й Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. д-ра Івана Романкова

складають 30.00 долярів
на Фонд „Кардинала Сліпого"

Інж. ДМИТРО КУЛИНИЧ
МАРІЯ КУЛИНИЧ
ЛЮБОМИР КУЛИНИЧ
ЛЯРИСА КУЛИНИЧ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої

бл. п. Марії Паньківської

складають на Фонд Енциклопедії Українознавства (НТШ, Сарсель)

Софія і Володимир СЕНЕЖАКИ	$10.00
Слава та Остап ОЛЕСНИЦЬКІ	20.00

Замість квітів на могилу

бл. п. Олени Хромовської

жертвую 10.00 долярів
на „Церкву в Потребі".

Іванна КАЛИНИЧ

ПОДЯКА

Висловлюю подяку всім Тим, хто ділом чи словом прислужилися Дорогому СИНОВІ

МИКОЛІ ДЕРБУШ

під час хвороби, яка тривала понад 2 роки, та під час похоронних обрядів.

Рівнож дякую Всім, хто словом, чи потиском руки, чи сльозами допоміг мені перетривати тяжкі години, а тому це роблю на сторінках „Свободи", бо вважаю, що ця газета має бути в кожній українській хаті.

При цім не можу не сказати особливої подяки Тим, хто найбільше допоміг покійному Синові, а потім і мені.

Дякую щиро д-рові М. Данилюкові, який на протязі цих останніх років не тільки як лікар, а як добрий приятель, піклувався Хворим, лікуючи не тільки від хвороби, але й морально підтримував перед смертю.

Дякую всім мед-сестрам шпиталю, а особливо милій пані Лесі Кучварській, яка забувала про свій сон, про стомленість і про свої іспити у школі — не відходила від Миколи і мене, бажаючи якось потішити.

Дякую Отцям Прот. М. Антохієві, А. Кістеві, М. Годинському, які відправили чин похорону, Хористам церковного хору за милий спів під керівництвом А. Гнєсвого.

Дякую Анатолеві Гнєсвому, який неначе молодший брат піклувався Покійним, навіть у пізні вечори, Родині Олексі Булавицького, пані Оксані Соловей, Родині Брийів, пані Костюк, пані Олі Бреславець, Родині Правдюків, пані Олі Бутко, пані Романовській, Родині Кучварських, панам Домбровському, Папіжу, Хабіну, Амброзяку, Абрамчуку.

Дякую і всім Тим, які започаткували збірку грошей на видання віршів мого Сина.

Нехай Всевишній винагородить Усіх за все!

З подякою та пошаною до Всіх,
МАРІЯ ДЕРБУШ, мама.

УПРАВА ФОНДУ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ повідомляє, що заповіджена на день 13 січня ц. р.

ВИГРАША НА 11 МИСТЕЦЬКИХ КАРТИН не відбудеться

Управа Фонду одержала численні листи з багатьох стейтів з проханням відложити день виграші на пізніший час. Ідучи на зустріч цьому проханню, Управа Фонду рішила перенести день виграші на СУБОТУ, 12-го ТРАВНЯ 1973 і получити його з БЕНКЕТОМ.

Прошу слідкувати за подробицями в дальших оголошеннях.

УПРАВА ФОНДУ УВУ

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАҐО, Ілл.
повідомляє, що

в п'ятницю, 26-го січня 1973 року
о год. 7:00 вечора
в залі УНСоюзу
при 843 Н. Вестерн Евню, Чикаґо, Ілл. 60622
— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

в яких обов'язані взяти участь члени Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, Відділові Делегати та Урядники таких Відділів УНСоюзу:

Чикаґо: 17, 22, 33, 35, 51, 106, 114, 125, 131, 139, 157, 176, 220, 221, 243, 252, 259, 301, 379, 399, 423, 425, 452 і 472; Калумет Сіті, Ілл.: 80; Ґері, Інд.: 100; Милвокі, Виск.: 103; Геммонд, Інд.: 107; Джолієт, Ілл.: 111; Палатайн, Ілл.: 136; Піорія, Ілл.: 190; Рокфорд, Ілл.: 250; Гарвей, Ілл.: 335! Арлінґтон Гайтс, Ілл.: 395; Савт Бенд, Інд.: 499.

У ПРОГРАМІ НАРАД:

1. Відкриття та прийняття порядку нарад
2. Вибір Президії Зборів
3. Прийняття протоколу з попередніх Загальних Річних Зборів
4. Потвердження зборами Номінаційної Комісії
5. Звіт Управи та Контрольної Комісії Окружного Комітету
6. Запити та дискусія над звітами
7. Уділення абсолюторії уступаючій Управі та Контрольній Комісії
8. Вибір Управи та Контрольної Комісії на чергову каденцію
9. Обговорення й одобрення пляну праці на 1973-ій рік
10. Внески та ухвали
11. Закриття Зборів

ПІСЛЯ ЗБОРІВ — ПЕРЕКУСКА

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Михайло Ольшанський — голова
Степан Паньків і Марія Шпікула — секретарі

КАЛЕНДАР ІМПРЕЗ В НЮ ЙОРКУ

СІЧЕНЬ

Субота, 13-го: а) ООЧСУ та СУМА — Новорічна Традиційна Забава (Маланка) б) Український Спортовий Клюб — Традиційна Маланка в) Український Хор „Думка" — Традиційний Новорічний Баль.

Неділя, 14-го: СУА — Відділ 83. — Ялинка — в авдиторії св. Юра.

Субота, 20-го: Організація Оборони Лемківщини — Лемківська Забава.

Неділя, 21-го: День Самостійности та Соборности України а) Апель молоді Пласту та СУМА — год. 10:00 ранку. б) Богослуження в українських церквах Ню Йорку в передполудневих годинах дня. в) Святочна Академія — в залі Фешен Інституту при 24-ій вулиці — год. 4:00 по полудні.

Неділя, 28-го: Український Хор „Думка" — Просфора — в залі Народного Дому.

ЛЮТИЙ

Субота, 3-го: Традиційні Вечерниці „Червоної Калини".

Субота, 10-го: Українське Лікарське Т-во та Т-во Українських Інженерів — Бенкет та Баль.

Неділя, 25-го. Український Музичний Інститут — Ювілейний Концерт.

БЕРЕЗЕНЬ

Субота, 3-го: Парохіяльна Забава — парохії Чесного Хреста в Асторії.

Неділя, 4-го: Культурна Рада при СКВУ — Панель-Віче в справі нищення української культури.

Неділя, 11-го: Шевченківські Роковини — в залі Фешен Інституту при 24-ій вулиці — год. 4:00 по полудні.

Неділя, 25-го: Концерт УМІ — в залі Українського Інституту Америки.

Управа Комітету

У Чикаго відбувся Вечір АБН

Чикаго. — Раз на рік Станиця Антибольшевицького Бльоку Народів у Чикаго влаштовує Вечір АБН, що відбувся 10 грудня м.р. в Домі СУМА. Головою Станиці є мгр Уляна Целевич, голова Головної Управи ОЖ ОЧСУ, секретарем Станиці є п-і Ангелина Срібна. У Президії були: о. радник Павло Джулинський з Паніматкою, голова Комітету для підготови Вечора В. Гавдьо, голова Відділу ОЖ ОЧСУ п-і Надія Голяш, тостмайстром був інж. С. Голяш. Вечір відкрив заступник голови Мих. Гуміняк. Головну доповідь відчитав д-р Степан Горак, секретар Асоціяції Українських Професорів, професор історії в Східньо-Іллінойському університеті, під наг.: „Ідея й зброя в новітній історії України", після чого відбулася жвава дискусія. У мистецькій частині виступав Танцювальний Ансамбль з Палатайну „Журавлі" під керівництвом Ольги Стрільчук та Ансамбль „Одна Сьома" під кер. Я. Маркевича і Р. Клоновського. Прийняття для 200 гостей влаштували пані з ОЖ ОЧСУ, допомагала молодь, якої було чимало і в залі. Відбулася також розгра, прибуток з якої, понад 1,000 долярів, призначений на фонд зрації Централі АБН. Значки таку ціль, почесно подарував власник пекарні Василь Тимчина, м'ясо — Юрій Боєчко, український банк „Певність" пожертвував 150 дол. на першу нагороду — двотижневий побут на таборі СУМА в Варабу, Виск., Банк „Самопоміч" передав також 150 дол. Власник фірми „Дельта" й крамниці українських мистецьких виробів д-р Богдан Старух передав годинник в українській кераміці та інші цінні речі на розгру. Як інформувала п-і Ангелина Срібна, „цей Вечір АБН у Чикаго мав як моральний, так і матеріяльний успіх".

До уваги всім подолянам

При Українській Вільній Академії Наук (УВАН) у Ню Йорку існують Товариство Подолян і Кабінет Вивчення Поділля. Метою Т-ва Подолян є об'єднати всіх подолян, уроджених і колишніх мешканців Поділля обабіч Збруча та їхніх нащадків, щоб спільно вивчати свою вужчу батьківщину, цінну частину нашої Батьківщини, видавати наукові збірники „Поділля" з описами цілого розлогого терену Поділля та його населення, всебічної діяльности та вкладу в загальноукраїнську культуру, у змагання за українську державність, у будівництво Української Держави в 1917-1920 роках. Кабінет Вивчення Поділля опрацьовує археологію, передісторію, історію, географію, фольклор, духове й матеріяльне життя населення Поділля, його культуру й побут.

Матеріяли до 1-го тому збірника „Поділля" вже майже готові, одначе на конті Т-ва всього кругло 2.400 дол. Тому необхідно збільшити фонди, щоб можна було приступити до цього видання.

На засіданні управи Т-ва 2-го грудня 1972 р. затверджено проєкт статуту Т-ва з поправками 12 членів. Доповнено Редакційну Колегію так, що вона тепер має такий склад: інж. К. Туркало — голова й моний редактор; члени: С. Бартко — секретар, В. Гарба та І. Дурбак. Заплановано відбути загальний з'їзд усіх подолян, обабіч Збруча, в одній з українських осель літом 1973 року. Головою Т-ва Подолян є інж. М. Кравчук, секретарем — С. Бартко. Адреса Т-ва Подолян: UVAN, 206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025, U.S.A.

І.Д.

Опубліковано 4-ий том „Радянської енциклопедії історії України"

Київ. — „Радянська Україна" з 22 грудня м. р. повідомила про вихід четвертого й заключного тому „Радянської енциклопедії історії України", підготову й видання якої здійснила редколегія „Української Радянської Енциклопедії", „УРЕ", АН УССР, під керівництвом М. Бажана. До останнього тому „РЕІУ" ввійшли 1 888 статтей та гасел, а також окремий додаток „про нові події, що відбулися під час підготови попередніх томів" — з'їзди і конференції ЦК комуністичної партії УССР тощо. У газетній вістці сказано, що „підступний характер ворожої ідеології розкривається в статтях „Український буржуазний націоналізм", „Сіонізм" та інших. Найбільше уваги звернено на різні постанови ЦК комуністичної партії УССР; чимало матеріялів з'явилося у більшовицькім насвітленні — присвячені другій світовій війні. Приєднання Західної України до СССР названо „соціяльним і національним визволенням".

Не подають точної адреси...

Московська газета „Известия" з 17-го грудня подала вістку під наг. „Адреса — вулиця Марі-Роз". Підтримуючи культ особи, Москва надіслала на ту вулицю в Парижі репродукцію „обвивки стін у кімнаті, в якій один час жив В. Ленін". В одній із кімнат будинку на вулиці Марі-Роз Ленін жив із Крупською, як скромні еміґранти, у 1909-1912 роках. Тепер у тім помешканні зорганізували „квартиру - музей", який охороняє член комуністичної партії Франції Антуан Лемар. Він несподівано заглянув за старе люстро й побачив там рештки обвиття стін, які відіслав до Москви, як „реліквію". Московський Центральний Музей В. Леніна дав завдання малярам точно відкопіювати взір і колір, і так було випущено „репродукцію обвиття кімнати, в якій жив Ілліч", чим тепер ту кімнату наново обліпили.

„Известия" подали назву вулиці Марі-Роз, де міститься музей Леніна, але хочатого „вождя трудящих" мали б усі любити — з обережности не подали точного числа дому, де саме шукати музей...

Срібний Ювілей Оленки і Гриця Сукманівських

Ювіляти п-во Оленка і Гриць Сукманівські разом зі своєю доньою Лесею (зліва) та сином Тарасом (справа).

Торонто. — 18-го листопада м. р. тут відзначено Ювілей Оленки і Гриця Сукманівських в домі п-ва Д. Цоби.

При вході до їдальні хлібом і сіллю привітали їх п-і Г. Савка та В. Мартинів, а понад 60 присутні члени родин зустріли їх рясними оплесками.

Свято відкрив господар дому, Д. Цоба, передавши слово тостмайстрові В. Мартинову, який склав Ювілятам привіт від імени Ювілейного комітету. Присутні відспівали „Многая літа". Опісля В. Мартинів попросив до слова п-і Г. Савку, а відтак відчитав кілька привітів від родини з України, зокрема від батька та братів Гриця.

Автор цих рядків, що прибув з Америки, привітав п-і Оленку від кузинок: п-і Юліяни Мазурець, п-і Жені Хащенко, п-і Марійки Домарацької та їх родин, як рівнож передав привіт з далекого Парижу від родини п-ва М. Ганяків. Син Ювілятів Тарас і донька Леся розповіли про підготову цього Ювілею, як теж про життьовий шлях батьків. П-і Г. Кудла — дружка Ювілятів теж згадувала про дні з-перед 25 років. І. Гонтар розповів про життя Ювілята в дитячих часах, а С. Пелех — про перебування Ювілятів у Лондоні.

До Підготовчого комітету належали: п-во Цоби, Пелех, Савки, п-і Г. Ярмелюк, п-во Гонтар та Мартинів. Вони вручили Ювілятам срібну тацю з посудом на каву і чай та інші подарунки.

В. Мартинів попросив до слова Ювілятів, які подякували учасникам за зорганізування Ювілею, за численну участь і за цінні подарунки. Наприкінці п. В. Мартинів подякував присутнім за численну участь, а Комітетові за проведену працю. Господар хати Д. Цоба запросив гостей взяти участь в забаві.

А. Домарацький

СПОРТ

Осінній шаховий турнір у Чикаго

Чикаго (Т. Ш-к). — У жовтні і листопаді 1972 р. відбувся тут осінній шаховий турнір за клюбове мистецтво УАСТ „Леви". До турніру зголосились і його закінчили вісім змагунів, а проводила ним комісія у складі: мгр Теодат Школьник — голова комісії і технічний директор, Роман Припхан — заступник голови і Ярослав Маркевич — член.

Наступні місця і точки здобули: (1) мгр М. Турянський 6 точок; (2) Я. Маркевич 5½ точки; (3) С. Винниченко, 4½ точки; (4) Р. Припхан, 4 точки; (5) М. Модрицький, 3 точки; (6) інж. М. Орлин, 2 точки; (7) І. Загородний, 1½ точки і (8) М. Корній, ½ точки.

По закінченні турніру, з ініціятиви пп. С. Винниченка і Я. Маркевича відбулася 13 грудня 1972 р. товариська вечірка змагунів останнього турніру з наступною програмою:

1. Звіт про шахові турніри у 1972 році;
2. Перекуска;
3. Товариська шахова гра.

Вечіркою, що почалась о год. 8:30 і закінчилася о год. 10-ій вечора, проводив технічний директор турнірів. Він звітував про усі 5 турнірів (2 клюбові за системою кожний з кожним і 3 елімінаційні на відпочинковій оселі Кооп. „Самопоміч"), а зокрема про відсоткову успішність змагунів, що були учасниками бодай одного клюбового або бодай двох елімінаційних турнірів. При цій нагоді усі учасники осіннього турніру, за вийнятком першуна, одержали пам'яткові шахові книжки-підручники. Першун, мгр М. Турянський, одержав, у супроводі оплесків і співу „Многая літа" на власність чашу, згідно з правильником, бо він здобув перше місце в 1969 р. з двома іншими змагунами, 1970 р. здругим змагуном, а у 1971 і 1972 рр. індивідуально.

Цікавою для учасників вечірки була таблиця успішности турнірових змагунів УАС „Леви" за 1972 р., яку вони одержали у копіях. Чолові місця зайняли наступні змагуни: (1) мгр М. Турянський, 87%; (2) Я. Маркевич, 70%, і (3) інж. Б. Білинський, 67%.

Під час перекуски відзначено працю технічного директора, прихильність голови Т-ва Р. Припхана і щасливу думку ініціяторів, а рівночасно фундаторів вечірки, підприємця С. Винниченка і працівника Міської Управи Я. Маркевича. Цей останній попереднього дня у симультанному змагу проти Анатолія Карпова осягнув нерішений вислід, один із двох нерішених, бо Карпов не програв жадної гри.

(На марґінесі подаємо, що у симультанці брали участь три передові шахісти Совєтського Союзу, а саме: Т. Нетросьян, П. Керес і А. Карпов. У великому міжнародному турнірі в Ст. Антоніо, Тексас, вони мали великі успіхи: Карпов і Петросьян ділили з Л. Портішом 1 - 3 місця, а Керес зайняв 5-те місце. В поворотній дорозі, на запрошення Чикаґського Шахового Клюбу, вони розіграли по 65 гор кожний. Петросьян програв і звів у нічию кілька партій, Керес декілька більше, але 21-літній Карпов, якого уважають можливим визовником теперішнього мистця світу Фішера, не програв ні одної партії і тільки дві звів у нічию.)

На закінчення товариської вечірки відбувся (по виборі жеребком кольорів) шаховий змаг „Білі проти Чорних". „Білі" — Турянський, Припхан, Маркевич і Корній — перемогли „Чорних" — Винниченко, Орлин, Загородний і Модрицький — у відношенні 3:1.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД ОБВИНУВАТИВ ЩЕ ОДНОГО провідного демократичного діяча в стейті Ню Джерзі у присвоєнні чужих грошей. Ним виявився Джон Кервін, стейтовий скарбник, який був на тому пості з 1958 р. до 1970 року і присвоїв понад 113 000 долярів. Кервін був членом стейтового уряду.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 13-го СІЧНЯ 1973 р.

ЧИКАГО, Ілл. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 220 Відд. о год. 7 веч. при 1915 Вест 51-ша вулиця. — Едвін М. Вайдик, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Т-ва Д. Галичина 19 Відд. о год. 11 ранку в канцелярії адвоката Д-ра Романа Олесницького при 77 St. Mark's Pl. (8th St. near 1st Ave.). Тел.: 254-7490. На порядку: звіт членів Управи, дискусія, плян праці, вибір нової Управи та інші справи. На збори буде заступниця гол. предс. УНС п-ні Марія Душник. — Р. Олесницький, гол., Р. С. Голіят, секр.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Зап. Січ 371 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі в Ірвінгтоні. Управа Відділу на 1973 р.: Стефанія Стецків, гол., В. Шнирка, заст., Леся Назарук, касир, Ю. Баранюк, фін. секр., мгр. О. Грубський, заст. секретаря. Контр. Комісія: В. Левицький, гол., Людмила Музика і Клавдія Киндельська, члени.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Повідомляю, що збори Б-ва св. Володимира 130 Відд. НЕ ВІДБУДУТЬСЯ з огляду на Свято Нового Року. — Ю. Юркін, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го СІЧНЯ 1973 р.

ЧЕСТЕР, Па. Річні збори 352 Відд. о год. 12-ій дня в Укр. Кат. Клюбі, 2nd & Tilghman St. — Мінчак, гол. Щербак, секр.

ГАРИ, Інд. Річні загальні збори Т-ва Т. Шевченка 100 Відд. о год. 2 по пол. в приміщенні St. Michael Center, 557 W. 57th Ave., Merrillville, Ind. Всі рішення зборів будуть правосильні без огляду на число присутніх членів. Д-р інж. М. Лібер, гол.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Річні збори Т-ва Ольги Васараб 47 Відд. о год. 11:30 перед пол. в залі УНЦерков св. Якова при Кецкоро Аве. і Юньон Булевард. На порядку: звіти Управи за річну діяльність, дискусія, вибір нової Управи на 1973 р. Просяться прибути на збори. — Катерина Пайтер, гол., Айна Герас, секр. Теклия Морісон, касир.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Т-ва любов 45 Відд. о год. 12:30 по пол. в залі Укр. Горож. Клюбу при 847 Н. Франклін вул. На порядку: звіти Управи, К. Комісії, дискусія і вибір нової Управи на 1973 р. Під час нарад буде присутній голова Філядельфійської Союзової Округи гол. радний Ст. Гаврищ. — В. Колінко, гол., М. Сенин, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Річні і місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 270 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі. На порядку: звіти Управи і К. Комісії, удлення відзначення, вибір Управи на 1973 р., внески і запити. Проситься всіх членів прибути. — ф. Жарський, предс., С. Островський, фін. секр. В. Бушковський, рек. секр.

ЯНГСТАВН, Огайо. Річні збори Б-ва св. І. Хрестителя 230 Відд. о год. 4-ій по пол. в Укр. Залі, 914 Franklin Аве. На порядку: звіт Управи і вибір нової на 1973 р. Проситься чл. прибути. — М. Мартинишин, гол., П. Лішак, секр., В. Вриц, завід. Клюбом.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори Т-ва М. Грушевського 219 Відділу о год. 11-ій ранку в залі Seventh Day Adventist Church, Norman Rd. & Maplewood Ave. Проситься чл. прибути. — Мері Юрів, секретар.

РОЧЕСТЕР... РОССФОРД, Огайо. Річні збори Б-ва св. Михаїла 235-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 139 Walnut St. Проситься чл. прибути. — Дмитро...

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні збори Т-ва Є. Коновальця 240 Відд. о год. 1 по пол. в Середній Школі св. Йосафата в Пармі (в домівці СУМА). Проситься чл. прибути. — І. Слимець, гол., М. Кічичак, секретар.

ЯКОАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Санфорд і Айві вул. Проситься вирівняти вкладки. — В. Боярський, предс., Т. Клебан, касир., М. Демчук, фін. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва Єдність 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. На порядку: вибір Управи на 1973 р. та інші важні справи. — С. Филик, фін. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Укр. Січ 170 Відд. о год. 3-ій по пол. в УНДомі при 96 Фліт вул. На порядку: звіти і вибір нової Управи на 1973 р. Якщо на час не буде приписана кількість членів, збори відбудуться на годину пізніше при будь-якій кількості членів. По Зборах товариська гутірка і перекуска. Н. Зубрицький, предс., С. Микитюк, скарбник, Д. Дидик, секр.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ 39 Відд. о год. 2-ій по пол. в відділовому бюрі УНДому. Збирання чл. вкладок — субота: 7-10 веч., неділя, 12-3 по пол. Проситься вирівняти вкладки. — Управа.

БАЛТИМОР, Мд. Річні збори Б-ва Пресв. Тройці 320-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в Укр. Гор. Клюбі при 3101 O'Donnell St. На порядку: звіт Управи і К. Комісії та вибір нової Управи на 1973 рік. Якщо на означений час не явиться більшість членів, збори відбудуться півгодини пізніше без огляду на кількість присутніх. — Т. Хая, гол., Ів. Малко, секр.

SHARON, Pa. Річні збори 386 Відд. о год. 11:30 ранку (по Сл. Божій) в залі церкви св. Івана, Кларк вул. На порядку: вибір нової Управи на 1973 р. Проситься членство прибути. — Катерина Його, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. Управа на 1973 рік: І. Ващук, гол., А. Повпцюк, заст., П. Федик, фін. секретар, О. Рудницький, рек. секр., С. Чистух, оп. хворих. К. Комісія: Калинич М., Кінаш М., Гузеляк, М. Делегати до УНДому: Калинич М., Терлецький І., Рудницький О.

ТАРЗАН, Ч. 6869. Виправа прибула до села мавполюдей

Впродовж двох днів Тарзан пнявся між високими шпилями урурських гір з торговельно-ловецькою виправою, аж поки вони прийшли до над скельний виступ, з якого вождь Міксі міг показати йому село павуко-подібних людей.

Ю-Ю, заклич до своїх людей, хай вони не лякаються!

Ах, у, ах, ах, у, у, у!

Вони вітають нас, Тарзане.